

Nacionālais psihiskās veselības centrs, Valsts SIA

(Komercreģistra vienotais reģ. Nr. 50003342481 | ārstniecības iestādes reģ. kods 010012202)

APSTIPRINĀTS:

*Ar Nacionālā psihiskās veselības centra, Valsts SIA
valdes 29.07.2025. lēmumu Nr. 01-02.02/25/35 (29.07.2025. kārtējās valdes sēdes protokols
Nr.14)*

**Nacionālā psihiskās veselības centra, Valsts SIA
NEFINANŠU PAZIŅOJUMS
par 2024. gadu**

*Sagatavots, ievērojot Publiskas personas kapitāla daļu un
kapitālsabiedrību pārvaldības likuma Pārejas noteikumu 35. punktā
noteikto pienākumu sniegt nefinanšu paziņojumu saskaņā ar likuma
58.² pantā noteikto kārtību (redakcijā, kas stājas spēkā
2021. gada 8. decembrī)*

Rīga, 2025

Par NPVC	Misija, vizija, mērķi	Pieejami un kvalitatīvi VAP	Efektivitāte pakalpojumu plānošanā un sniegšanā	Rūpes par pacientu	NPVC personāls	Metodiskā vadība	Izglītība un pētniecība	Finances	Atholsta nodrošinājums biznesa mērķu sasniegšanai	Citi pamatdarbības procesa rezultāti
----------	-----------------------	-----------------------------	---	--------------------	----------------	------------------	-------------------------	----------	---	--------------------------------------

Par NPVC	Misija, vīzija, mērķi	Pieejami un kvalitatīvi VAP	Efektivitāte pakalpojumu plānošanā un sniegšanā	Rūpes par pacientu	NPVC personāls	Metodiskā vadība	Izglītība un pētniecība	Finances	Athlsta nodrošinājums biznesa mērķu sasniegšanai	Citi pamatdarbības procesa rezultāti
----------	-----------------------	-----------------------------	---	--------------------	----------------	------------------	-------------------------	----------	--	--------------------------------------

Saturs

Saīsinājumi 4

1. Ievads un juridiskā bāze 5

2. NPVC attīstība, darbības rezultāti un finansiālais stāvoklis 7

3. Darbinieki un darba vide 24

4. Ietekme uz vidi 29

5. Sociālie aspekti 30

6. Interesu konflikta un korupcijas novēršanas pasākumi 32

7. Risku pārvaldība 34

Par NPVC	Misija, vīzija, mērķi	Pieejami un kvalitatīvi VAP	Efektivitāte pakalpojumu plānošanā un sniegšanā	Rūpes par pacientu	NPVC personāls	Metodiskā vadība	Izglītība un pētniecība	Finances	Atbalsta nodrošinājums biznesa mērķu sasniegšanai	Citi pamatdarbības procesu rezultāti
----------	-----------------------	-----------------------------	---	--------------------	----------------	------------------	-------------------------	----------	---	--------------------------------------

Saīsinājumi

NPVC	Nacionālais psihiskās veselības centrs, Valsts SIA
ĀL	Ārstniecības likums
ERAF	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
EUR	<i>euro</i> (naudas vienība)
MK	Ministru kabinets
MRPL	Medicīniska rakstura piespiedu līdzeklis
NM	Nefinanšu mērķis
NMPD	Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests
NMPPU	NPVC Neatliekamās medicīniskās palīdzības un pacientu uzņemšanas nodaļa
NVD	Nacionālais veselības dienests
SBAR	strukturēts komunikācijas rīks, kas tiek izmantots veselības aprūpē, lai uzlabotu informācijas nodošanu starp veselības aprūpes speciālistiem
SPKC	NPVC Tiesu psihiatrisko ekspertīžu un piespiedu ārstēšanas centrs ar apsardzi
TPEPĀC	
VAP	Veselības aprūpes pakalpojumi
VM	Veselības ministrija
VSAC	Valsts sociālās aprūpes centrs “Rīga”

Specifiskie apzīmējumi tabulās

- 0 – rādītājs ir rēķināts vai tiek/tiks uzskaitīts, rezultāts vai mērķrādītājs ir nulle
- – nav attiecināms
- X – ir izpildīts iepriekšējā periodā/gadā vai plānots attiecīgajā gadā

Par NPVC	Misija, vīzija, mērķi	Pieejamī un kvalitatīvi VAP	Efektivitāte pakalpojumu plānošanā un sniegšanā	Rūpes par pacientu	NPVC personāls	Metodiskā vadība	Izglītība un pētniecība	Finances	Atbalsta nodrošinājums biznesa mērķu sasniegšanai	Citi pamatdarbības procesa rezultāti
----------	-----------------------	-----------------------------	---	--------------------	----------------	------------------	-------------------------	----------	---	--------------------------------------

1. Ievads un juridiskā bāze

NPVC nefinanšu paziņojums sagatavots, ievērojot Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma Pārejas noteikumu 35. punktā noteikto pienākumu sniegt nefinanšu paziņojumu saskaņā ar likuma 58.² pantā noteikto kārtību (redakcijā, kas stājās spēkā 2021. gada 8. decembrī).

Nefinanšu paziņojums ir sagatavots par 2024.gada divpadsmit mēnešiem un tā mērķis ir sniegt visām NPVC ietekmes pusēm¹ un sabiedrībai kopumā vienkopus informāciju par to, kā korporatīvās sociālās atbildības un ilgtspējas jautājumi ietekmē NPVC darbību, attīstību, cilvēkus un vidi, kā arī, kādi pasākumi tiek īstenoti korporatīvās sociālās atbildības nodrošināšanai un kā tiek nodrošināts pasākumu ietekmes novērtējums.

NPVC korporatīvo sociālo atbildību definē kā atbildību par cilvēkiem un apkārtējo vidi, brīvprātīgu sociālās, vides un cilvēktiesību vērtību iekļaušanu savā ikdienas darbībā un attiecībās ar iesaistītajam pusēm – darbiniekiem, pacientiem, klientiem, partneriem, sabiedrību.

2024. gadā NPVC personāls saņēma pateicību no SPKC par sadarbību un aktīvu iesaisti pacientu ziņotās pieredzes mērījumu aptauju ieviešanā, par ieguldījumu pieredzes attīstīšanā, pilnveidošanā, izpratnes veicināšanā, kas palīdz mērķtiecīgi virzīties uz cilvēku orientētu veselības aprūpi Latvijā.

NPVC korporatīvo sociālo atbildību īsteno saskaņā ar tās misiju, vīziju, vērtībām un vidēja termiņa stratēģiskajiem mērķiem, kā arī saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas 1999.gadā izveidotā Globālā līguma kustības pamatprincipiem, kas paredz cilvēktiesību un darba tiesību ievērošanu darba vietā, apkārtējās vides saudzēšanu, kā arī korupcijas un citu prettiesisku darbību novēršanu.

NPVC sociālo atbildību īsteno šādos virzienos:

- Cilvēktiesību ievērošana;
- Sociālā ilgtspēja;
- Sociālā atbildība pret pacientiem un viņu tuviniekiem;
- Ilgtspējīga darba vide;
- Darbinieku iekļaušana un vienlīdzīgas iespējas;
- “Zaļā slimnīca”;
- Ilgtspējīgas investīcijas;
- Izglītība un zinātne;
- Vēsture, kultūra un kultūrvēsturiskais mantojums.

Īstenojot sociālo atbildību augstāk minētajos virzienos, NPVC nodrošina:

- Vienotu izpratni par sociālo atbildību un ilgtspēju NPVC;
- Uz zināšanām un prioritātēm balstītu mērķtiecīgu un efektīvu rīcību sociālās atbildības un ilgtspējas principu ievērošanai NPVC darbā;

¹ NPVC identificētās ietekmes puses - iedzīvotāji, pacienti un to tuvinieki, pacientu organizācijas, veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēji, nevalstiskā sektora pārstāvji, augstskolas, koledžas un zinātniskās institūcijas, to apvienības, valsts pārvaldes institūcijas, finansējuma sniedzēji un kontroles iestādes, privātā sektora pārstāvji.

Par NPVC	Misija, vīzija, mērķi	Pieejamī un kvalitatīvi VAP	Efektivitāte pakalpojumu plānošanā un sniegšanā	Rūpes par pacientu	NPVC personāls	Metodiskā vadība	Izglītība un pētniecība	Finances	Atbalsta nodrošinājums biznesa mērķu sasniegšanai	Citi pamatdarbības procesa rezultāti
----------	-----------------------	-----------------------------	---	--------------------	----------------	------------------	-------------------------	----------	---	--------------------------------------

- Lietderīgu un efektīvu sociālās atbildības pasākumu īstenošanu NPVC.

NPVC neatbalsta darbības ar neskaidri formulētiem principiem un/vai apšaubāmu sabiedrisko nozīmīgumu, kā arī darbības, kas orientētas uz savtīgām, merkantilām interesēm.

2. NPVC attīstība, darbības rezultāti un finansiālais stāvoklis

NPVC kā lielākās psihiatriskās un narkoloģiskās ārstniecības iestādes Latvijā darbība noritēja atbilstoši tās Vidēja termiņa darbības stratēģija 2023.–2026. gadam aprakstītajam stratēģiskajam mērķim¹ – saglabāt, uzlabot un atjaunot iedzīvotāju psihisko veselību, nodrošinot kvalitatīvu, efektīvu, uz pacientu vērstu neatliekamās un plānveida psihiatrijas un narkoloģijas pakalpojumu sniegšanu Latvijas iedzīvotājiem, kā arī nodrošināt tiesu ekspertīzes psihiatrijas, psiholoģijas un narkoloģijas jomā un visu veidu medicīniska rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu, vienlaikus uzturot klīnisko bāzi ārstniecības personu izglītībai un veicinot zinātnes un pētniecības attīstību.

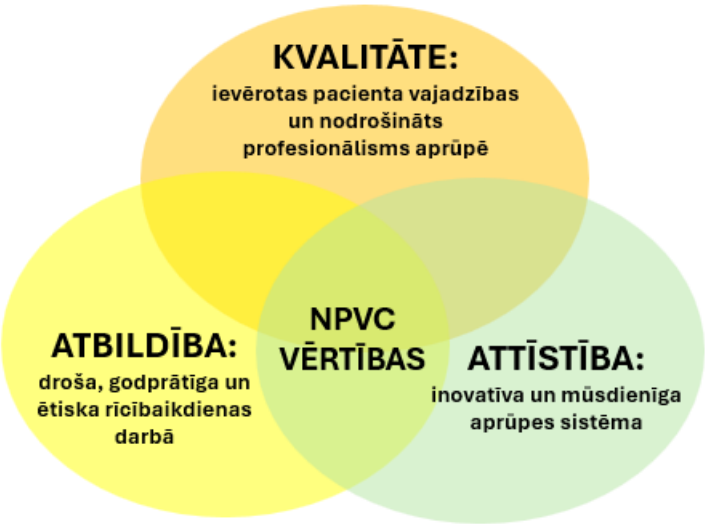
NPVC misiju, vīziju, vērtības, mērķus nosaka šobrīd spēkā esošā NPVC Vidēja termiņa darbības stratēģija 2023.–2026. gadam.

NPVC misija: Profesionāla, pacientiem droša un kvalitatīva psihiskās veselības aprūpe.

NPVC vīzija: Vadošā psihiskās veselības aprūpes iestāde Latvijā ar mūsdienīgi attīstītu un kvalitatīvu veselības aprūpes, metodiskās vadības un pacientiem draudzīgu un drošu ārstniecības vidi.

NPVC vērtības atspoguļo NPVC identitāti – principus un uzskatus, tās tiek iedzīvinātas ikdienas darbā, komunicējot ar pacientiem, personālu un vadību.

Attēls Nr. 2.1.
NPVC vērtības

Nefinanšu mērķi (NM):

NM1 Pieejami un kvalitatīvi veselības aprūpes pakalpojumi.

Stratēģiskais mērķis: Pieejami un kvalitatīvi veselības aprūpes pakalpojumi.			
Nefinanšu mērķis			
Rezultatīvais rādītājs		Mērķa vērtība stratēģijas perioda sākumā (2024. g.)	Novērtēšanas periods - 2024. gads, izpilde
Vidējais ārstēšanās ilgums, dienas	Psihiatrija (izņemot MRPL un pēc ĀL 68.panta)	26	26,3
	Psihiatrija pēc ĀL 68.panta	56	54,3
	Narkoloģija (izņemot Minesotas programmu)	8	6,5

Par NPVC	Misija, vizija, mērķi	Pieejami un kvalitatīvi VAP	Efektivitāte pakalpojumu plānošanā un sniegšanā	Rūpes par pacientu	NPVC personāls	Metodiskā vadība	Izglītība un pētniecība	Finanses	Atbalsta nodrošinājums biznesa mērķu sasniegšanai	Citi pamatdarbības procesa rezultāti
----------	-----------------------	-----------------------------	---	--------------------	----------------	------------------	-------------------------	----------	---	--------------------------------------

Vidējais gaidīšanas laiks pirmreizējam pacientam uz valsts apmaksāto ambulatoro speciālista konsultāciju, dienas	Psihiatrijā	35	59
Stacionārā ārstētie (izrakstītie) pacienti, skaits	Narkoloģijā	≤ 7	6,5
	psihiatrija	5 095	4 845
	narkoloģija (izņemot Minesotas programmu)	1 490	1 551
Ambulatorie apmeklējumi, skaits	Minesotas programma	120	150
	Psihiatrija (apmeklējumi pie psihiatra) – KOPĀ	67 500	61 810
	klātienes apmeklējumi (t.sk. mājas vizītes)	56 000	54 447
	attālinātās konsultācijas	11 500	7 363
	Rehabilitācija psihiatrijā	4 020	4 065
	ambulatorie psihologi	2 950	2 588
	funkcionālie speciālisti	1 070	1 477
	Dienas stacionāra pacientu skaits	500	624
	Narkoloģija – KOPĀ	22 335	15 330
	klātienes apmeklējumi pie narkologa	20 000	12 385
	attālinātās konsultācijas pie narkologa	1 800	2 376
	apmeklējumi pie psihologa	535	569
	NMPPU nodaļas atteikumi	700	689
	NMPPU nodaļas observācijas pakalpojumi	400	433

NM2 Efektivitāte pakalpojumu plānošanā un sniegšanā.

Stratēģiskais mērķis: Efektivitāte pakalpojumu plānošanā un sniegšanā			
Nefinanšu mērķis			
Rezultatīvais rādītājs		Mērķa vērtība stratēģijas perioda sākumā (2024. g.)	Novērtēšanas periods - 2024. gads, izpilde
Pacientu īpatsvars, kas atkārtoti stacionēti 30 dienu laikā pēc pēdējās izrakstīšanās NPVC, % (šizofrēniju, šizotipiskiem traucējumiem vai murgiem)		≤16	16
Uz mājām izrakstīto pacientu, kuri atkārtoti hospitalizēti tajā pašā vai nākamajā dienā tajā pašā ārstniecības iestādē (neskaitot pacientus, kuram nākamā hospitalizācija ir aprūpe vai rehabilitācija), skaits un īpatsvars, %		≤ 0,3%	0,38%
Kopējais stacionāro gultu skaits gada beigās	Kopējais stacionāro gultu skaits gada beigās (izņemot TPEPĀC)	440	443
	Psihiatrija (izņemot TPEPĀC)	405	405
	Narkoloģija (izņemot Minesotas programmu)	28	28
	Minesotas programma	10	10
	<i>TPEPĀC stacionāra nodaļa ar apsardzi / ekspertīžu nodaļa ar apsardzi</i>	<i>45/15</i>	<i>45/15</i>
Gultu noslodze, %	Kopējā gultu noslodze iestādē (izņemot TPEPĀC)	85-90%	92,78%
Praktizējošo ārstu (bez zobārstiem un rezidenti) un praktizējošo māsu skaita attiecība	Praktizējošo ārstu (bez zobārstiem un rezidenti) un praktizējošo māsu skaita attiecība	1/2,6	1/2,15
	ārsti	100	16
	māsas	52	18

Par NPVC	Misija, vīzija, mērķi	Pieejamī un kvalitatīvi VAP	Efektivitāte pakalpojumu plānošanā un sniegšanā	Rūpes par pacientu	NPVC personāls	Metodiskā vadība	Izglītība un pētniecība	Finanses	Atbalsta nodrošinājums biznesa mērķu sasniegšanai	Citi pamatdarbības procesa rezultāti
----------	-----------------------	-----------------------------	---	--------------------	----------------	------------------	-------------------------	----------	---	--------------------------------------

Vidējais nostrādāto virsstundu skaits uz 1 ārstniecības personu, kas veic virsstundu darbu:	māsu palīgi	25	25
---	-------------	----	----

NM3 Pacientu un viņu tuvinieku līdzestīgas un pozitīvas attieksmes veicināšana ārstēšanas procesā.

Stratēģiskais mērķis: Pacientu un viņu tuvinieku līdzestīgas un pozitīvas attieksmes veicināšana ārstēšanas procesā			
Nefinanšu mērķis			
Rezultatīvais rādītājs		Mērķa vērtība stratēģijas perioda sākumā (2024. g.)	Novērtēšanas periods - 2024. gads, izpilde
Pacientu un viņu tuvinieku līdzestīgas un pozitīvas attieksmes veicināšanas ārstēšanās procesā	Respondentu atsaucība (stacionārā), %	≥ 8	13
	Pacientu apmierinātība (stacionārā), %	≥ 85	84

NM4 Profesionāla, motivēta un uz mērķi orientēta komanda.

Stratēģiskais mērķis: Profesionāla, motivēta un uz mērķi orientēta komanda			
Nefinanšu mērķis			
Rezultatīvais rādītājs		Mērķa vērtība stratēģijas perioda sākumā (2024. g.)	Novērtēšanas periods - 2024. gads, izpilde
Profesionāla, motivēta un uz mērķi orientēta komanda	Personāla mainība, %	10%	13%
	Sertificēti ārsti	117	113
	Māsu palīgu skaita proporcija / sanitāriem	55%	57%
	Funkcionālie speciālisti ar sertifikātiem	32	35
	Māsas ar maģistra grādu, skaits	15	10
	Māsu ar specializāciju psihiatriskajā un narkoloģiskajā aprūpē īpatsvars (% no kopējā māsu skaita)	73%	70%
	Pamatdarbā (slodze) praktizējošo ārstu īpatsvars	71%	69%
	Pamatdarbā (slodze) praktizējošo māsu īpatsvars	73%	62%
	Pamatdarbā (slodze) praktizējošo māsu palīgu īpatsvars	108/47	64%
	Pamatdarbā (slodze) praktizējošo sertificēto funkcionālo speciālistu skaits	82%	75%

NM5 Metodiskās vadības centra izveidošana.

VM NPVC ir piešķīrusi metodiskās vadības institūcijas psihiatrijas jomā statusu, 2024. gada decembrī noslēgts trīspusējs līgums starp NPVC, VM un NVD.

Stratēģiskais mērķis: Metodiskā vadība		
Nefinanšu mērķis		
Rezultatīvais rādītājs	Mērķa vērtība stratēģijas perioda sākumā (2024. g.)	Novērtēšanas periods - 2024. gads, izpilde
Izstrādāti/ aktualizēti kvalitātes kritēriji psihiskās veselības aprūpē Latvijā	3	3
Definēti kvalitātes mērīšanai nepieciešamie dati, to iegūšanas metodika	x	x

NM6 Pētnieciskās darbības un medicīnas izglītības programmu īstenošana.

Stratēģiskais mērķis: Pētnieciskās darbības un medicīnas izglītības programmu īstenošana			
Nefinanšu mērķis			
Rezultatīvais rādītājs		Mērķa vērtība stratēģijas perioda sākumā (2024. g.)	Novērtēšanas periods - 2024. gads, izpilde
Pētnieciskās darbības un medicīnas izglītības programmu īstenošana	Zinātnisko darbinieku skaits gadā	6	8
	Zinātnisko likmju skaits gadā	1	1,75
	Zinātnisko publikāciju skaits gadā	8	12
	Pētījumu un zinātnes projektu skaits gadā	4	4
	Pētniecībā izstrādātās tēmas ir praktiski realizētas iestādes darbā veselības pakalpojumu nodrošināšanā.	2	2
	Izglītības pasākumu organizēšana NPVC darbiniekiem un citiem veselības aprūpes sfērā studējošiem un strādājošiem veselības aprūpes speciālistiem	3	32

2024. gadā starptautiski citējamās datu bāzēs, norādot NPVC, kā afiliāciju, ir publicēti 11 pētniecības darbi. 2024. gadā NPVC sniedza atļauju 4 akadēmisko pētījumu īstenošanai:

- L.Mača “Aleksitīmijas izmaiņas psihoaktīvo vielu atkarību pacientiem ārstēšanas rezultātā Mīnesotas programmā”;
- D.Mackovecis “Depresijas saistība ar temperamentu un personības traucējumu iezīmēm hospitalizētiem pacientiem NPVC stacionārā”;
- J.Timofejeva “Antidepresantu loma agrīnas remisijas sasniegšanā alkohola atkarības pacientiem ar depresīviem traucējumiem”;
- R.Rīders “Speciālā vingrinājumu kopuma pielietošana ķermeņa līdzsvara uzlabošanai heberfrēnas šizofrēnijas pacientiem”.

Lai pilnveidotu NPVC darbinieku zināšanas 2024. gadā organizētas 7 klīniskās konferences, iesaistot visu NPVC struktūrvienību ārstniecības personas. Vidēji vienā konferencē piedalījās ap 60 ārstniecības personām. Konferenču norises ieraksti un prezentācijas pieejamas visiem darbiniekiem NPVC iekštīklā.

Par NPVC	Misija, vīzija, mērķi	Pieejami un kvalitatīvi VAP	Efektivitāte pakalpojumu plānošanā un sniegšanā	Rūpes par pacientu	NPVC personāls	Metodiskā vadība	Izglītība un pētniecība	Finanses	Atbalsta nodrošinājums biznesa mērķu sasniegšanai	Citi pamatdarbības procesa rezultāti
----------	-----------------------	-----------------------------	---	--------------------	----------------	------------------	-------------------------	----------	---	--------------------------------------

2024. gadā NPVC uzņemšanas nodaļai tika organizēti divi apmācību semināri “Pacientu ar intoksikāciju aprūpe” un “Zināšanu pārnese kardiopulmonālajā reanimācijā”, kā arī ir nodrošinātas SBAR rīka izmantošanas apmācības māsām.

NPVC aktīvi veic izglītojošo darbu profesionālajā nozarē – VSAC “Rīga” darbiniekiem ir organizētas mācības par šādām tēmām “Atkarību vielu lietošanas prevencija SAC klientu riska grupām: no cēloņiem līdz seku novēršanai”, "Agresijas atpazīšana, izpratne un rīcība agresijas situācijās VSAC", kā arī īstenotas mācības IeVP darbiniekiem par tēmu “Psihotropās vielas, to lietošana un riski Ieslodzījuma vietās un rīcība līdz ierodas ārstniecības personas”.

Papildus 2024. gadā veiktas šādas aktivitātes:

- veikti plānošanas darbi projektu realizēšanai - sadarbībā ar LPA novadīts trīs semināru cikls “Drosmīgi par demenci!”, kur NPVC lektori izglītoja sabiedrību un speciālistus par demences diagnostiskās, ārstēšanas un aprūpes jautājumiem;
- uzsākti darbi pie pilotprojekta “Vērtībās balstītas veselības aprūpes principu ieviešanai depresijas diagnozes ārstēšanā” realizēšanai (sadarbība ar Longogenesis, izveidota aptaujas anketa);
- Latvijas Autisma apvienībai tika organizēts seminārs “Ekstremāla uzvedība jauniem pieaugušajiem: juridiskā un klīniskā perspektīva”, kā arī organizēta otra tikšanās ar Latvijas Autisma apvienības pacientu vecākiem, lai runātu par tēmu “Pieaugušo trauksme - palīdzības iespējas sarežģītās dzīves situācijās ģimenēm ar bērniem ar autiskā spektra traucējumiem”;
- organizēts saliedēšanās pasākums NPVC darbiniekiem, lai stiprinātu komandas garu un veicinātu savstarpēju sadarbību. Šādi pasākumi palīdz uzlabot darba atmosfēru, veicina komunikāciju starp kolēģiem un rada pozitīvu darba vidi, kas ir svarīgi efektīvai un produktīvai darbībai;
- sadarbībā ar Medicīnas izglītības tehnoloģijas centru noorganizēti brūču aprūpes un SBAR rīka izmantošanas kursi māsām;
- pēc pieprasījuma tika organizēta lekcija medicīnas jomā strādājošajam uzņēmumam par tēmu "Izturība un psihiskā veselība jebkurā dzīves situācijā";
- tiek organizētas klīniskās konferences NPVC darbinieku izglītošanai par dažādām aktualitātēm, iesaistot visus NPVC darbiniekus. Konferences tiek organizētas hibrīd režīmā, vidēji tajās iesaistās ap 90 darbinieku. 2024.gadā ir īstenotas klīniskās konferences par tēmām “Dežūrtelefona pieredze – ko varam mācīties no pacientiem” un “Klīniskais gadījums - akūts paasinājums pacientam ar psihotiskiem traucējumiem, agresīva uzvedība - kā koordinēt situāciju”. Nākotnē plānots realizēt vēl piecas konferences par tēmām “Juridiskā perspektīva medicīniskās kļūdas gadījumā klīniskajā praksē”, “Kā rīkoties pēc konflikta situācijas - CANDOR prakse”, “Aktualitātes nieru veselībā - praktiski ieteikumi klīniskajā darbā” un “Atkarību psihiatrija - pieejamās ārstēšanās iespējas NPVC”;
- Izglītības daļa aktīvi iesaistās Reģistratūras tālruņa algoritmu izstrādē, sadarbojoties ar ārstniecības personām un nodaļas darbiniekiem, sadarbībā ar citiem NPVC speciālistiem iesaistās projekta idejas pieteikumu un pētījuma pieteikuma izstrādē, aktīvi plāno apmācību grafiku māsām nākošajam gadam saistībā ar recepšu izrakstīšanu, kā arī aktīvi plāno klīnisko konferenču grafiku 2025. gada pirmajam pusgadam;
- organizēti atbalsta semināri pacientu ar šizofrēniju tuviniekiem;
- 2024.gadā organizētas 16 klīniskās konferences māsām, par šādām r tēmām “Medikamentu mijiedarbība” un “Savstarpējā saskarsme un komunikācija”, kā arī māsām tika organizētas apmācības par tēmu “Darbs ar cukura diabēta pacientiem psihiatrijā”;

- Īstenotas apmācības Reģistratūras darbiniekiem;
- uzsākta sadarbība ar NMPD, kur NPVC profesionāļi 2025. gada martā lasīs lekcijas NMPD darbiniekiem;
- diviem studentiem dota atļauja voluntēt NPVC 17.nodaļā;
- Sadarbībā ar Izglītības daļu, seši NPVC darbinieki ir bijuši pieredzes apmaiņā Horvātijā un Nīderlandē “EU-PROMENS” projekta ietvaros.

Zinātnisko projektu daļa

2024. gadā zinātnisko projektu daļa īstenojusi 2 starptautiskus, 1 sadarbības un 1 inovāciju projektu:

- Vienotās rīcības (*Joint Action*) projekts *MENTOR (Mental Health Together) (EU4H-2023-JA-IBA-04 ‘Healthier Together’ EU NCD initiative – Mental health)*, kura mērķis ir mazināt psihiskās veselības traucējumu negatīvo ietekmi uz cilvēku ar piedzīvotu psihisko traucējumu pieredzi un veicināt labu psihisko veselību un labklājību gan individuālā un viņa ģimenes, gan populācijas līmenī, ieviešot visaptverošu un integrētu psihiskās veselības politiku un pakalpojumu dizainu (aktivitāšu un digitālo risinājumu kopumus) un īstenojot zināšanu pārrobežu apmaiņu, lai nodrošinātu visaptverošu pieeju psihiskai veselībai visā Eiropā.
- Triāžēšanas sistēmas (*PsyLo*) ieviešana ambulatoro pakalpojumu prioritizēšanas nodrošināšanā cilvēkiem ar psihiatriskām sūdzībām, kuras mērķis ir izveidot un pilotēt sabiedrībai draudzīgu, zinātniski pamatotu pakalpojumu, kas laicīgāk atpazītu psihisku saslimšanu simptomus un efektīvi organizētu psihiskās palīdzības meklētāju plūsmu, lai cilvēki ar nelabvēlīgo slimības notikumu riskiem saņemtu nepieciešamo palīdzību ātrāk.
- Pusautomatizētu tiešsaistes psiholoģisko pakalpojumu ieviešana internalizējošo psihisko traucējumu ārstēšanai pusaudžiem un jauniem pieaugušajiem, kura mērķis ir adaptēt un pilotēt zinātniskos pierādījumos balstītu pusautomatizētās tiešsaistes kognitīvi biheiviorālās terapijas (iKBT) modeli, plaši izplatītu psihisku traucējumu ārstēšanai, Latvijas pusaudžu un jaunu pieaugušo populācijā.
- *AlcoScreen – Screening of alcohol use and somatic health among patients in hospitals in the Baltics*, kura mērķis ir pētīt alkohola lietošanas prevalenci un paradumus medicīnas pacientu vidū slimnīcās, alkohola lietošanas skrīninga procedūru ieviešanu un veselības aprūpes personāla zināšanu uzlabošanu par kaitīgas alkohola lietošanas ārstēšanas alternatīvām vispārējās medicīnas nodaļās. 2024. gadā veiktas pārrunas par iesaistīšanos projektā, kura ietvaros pētījums tiks īstenots sadarbojoties Norvēģijas, Latvijas, Lietuvas un Igaunijas iestādēm.

Citi nefinanšu mērķi (atbalsta nodrošinājums biznesa mērķu sasniegšanai) (AM):

AM1 Infrastruktūras attīstība un Darba vide, t.sk., pielietojamo darba metožu, sakārtošana atbilstoši mūsdienu prasībām.

Stratēģiskais mērķis: Citi nefinanšu mērķi (atbalsta nodrošinājums biznesa mērķu sasniegšanai)		
Nefinanšu mērķis		
Rezultatīvais rādītājs	Mērķa vērtība stratēģijas perioda sākumā (2024. g.)	Novērtēšanas periods - 2024. gads, izpilde

Par NPVC	Misija, vīzija, mērķi	Pieejamība un kvalitatīvi VAP	Efektivitāte pakalpojumu plānošanā un sniegšanā	Rūpes par pacientu	NPVC personāls	Metodiskā vadība	Izglītība un pētniecība	Finanses	Ambulatora nodrošinājums biznesa mērķu sasniegšanai	Citi pamatdarbības procesa rezultāti
----------	-----------------------	-------------------------------	---	--------------------	----------------	------------------	-------------------------	----------	---	--------------------------------------

Realizēti jaunas būvniecības, pārbūves un atjaunošanas darbi Tvaika ielā 2, Rīgā	x	x
Teritorijas telpiskās struktūras un labiekārtojuma reģenerācijas koncepta attīstība Tvaika ielā 2, Rīgā	x	x

Nolūkā modernizēt un paplašināt NPVC infrastruktūru kvalitatīvu veselības aprūpes pakalpojumu pieejamībai, 2024.gadā atklāts NPVC jaunais multifunkcionālais Ambulatorais centrs Rīgā, Tvaika ielā 2.

Jaunais Ambulatorais centrs pacientu pieņemšanu jaunajās telpās uzsāka 2024. gada 4. martā. Ēkas kopējā telpu platība ir 2 748,36 m². Būvdarbu ģenerāluzņēmējs un projektētājs ir pilnsabiedrība “3A”. Ambulatorā centra kopējās izmaksas: 7 259 692 EUR (tai skaitā PVN), no tā 85% jeb 6 170 738 EUR ir ERAF finansējums, 9% jeb 653 372 EUR ir valsts budžeta finansējums un 6% jeb 435 582 EUR ir NPVC finansējums.

Pārskata gadā atklāti arī NPVC renovētie vēsturiskie - 3. un 4. korpusi Rīgā, Tvaika ielā 2. Ēku kopējā atjaunotā telpu platība ir 1950,5 m² (3. korpus – 975,9 m² un 4. korpus – 974,6 m²).

Vēsturisko 3. un 4. korpusu pārbūve realizēta ERAF projekta Nr.9.3.2.0/21/I/002 “Veselības aprūpes infrastruktūras attīstība” ietvaros un izmaksāja 8,3 milj. EUR, jeb 8 354 100 EUR (tai skaitā PVN), no tiem 85% jeb 7 100 985 EUR ir ERAF finansējums, 9% jeb 751 869 EUR ir valsts budžeta finansējums un 6% jeb 501 246 EUR ir NPVC finansējums.

Psihiskās veselības aprūpes organizēšanas uzlabošanas plāna 2023. - 2025.gadam īstenošanas ietvaros sadarbībā ar VM (NVD) tika iegādāts - transportlīdzeklis, kas paredzēts mobilai metadona izdalei Rīgas valstspilsētas rajonos. NVD piešķirtais finansējums transportlīdzekļa iegādei 100 000 EUR apmērā (tajā skaitā PVN). Līgums par metadona izdales transportlīdzekļa piegādi tika noslēgts ar UAB “Go Camper” 2024. gada 8. jūlijā par kopējo summu 99 994,40 EUR ar PVN.

AM2 Dokumentu pārvaldības daļa.

Izstrādāta jauna NPVC medicīnisko dokumentu sistematizācijas glabātuvē kārtība un līdz 2024. gada 30. septembrim sistematizētas vairāk par 240 tūkstoši medicīnisko dokumentu vienības.

Stājoties spēkā Ministru kabineta 2024. gada 7. maija noteikumiem Nr. 282 “Dokumentu un arhīvu pārvaldības noteikumi” ir apzinātas un veiktas jaunajām prasībām atbilstošas nepieciešamās izmaiņas arhīva un dokumentu pārvaldībā, kā arī uzsākta Vienotās Valsts arhīvu informācijas sistēmas izmantošana saziņai ar Latvijas Nacionālo arhīvu un e-pakalpojumu saņemšanai.

Turpinot Dokumentu vadības sistēmā “Namejs” Arhīva moduļa ieviešanu tiek veikti sistēmas konfigurēšanas darbi. Nodošanai e-arhīvā sagatavotas 2018.-2021. gada pastāvīgi glabājamās lietas, veicot to pārbaudi un izvērtēšanu.

Veikta kārtējā – reizi 8 gados veicamā pastāvīgi un ilglaicīgi glabājamo pārvaldes dokumentu esības un fiziskā stāvokļa pārbaude, kuras rezultātā ir izstrādāts Dokumentu esības un fiziskā stāvokļa pārbaudes akts dokumentiem papīra formā.

Valsts glabāšanā Latvijas Nacionālajam arhīvam nodots apjomīgs vēsturiski nozīmīgu medicīnisko dokumentu klāsts.

Nepārtraukti turpinās dokumentācijas elektronisko formu ieviešana – izstrādātas un apstiprinātas jaunas dokumentu elektroniskās veidnes. Tāpat pastāvīgi tiek apzināti informācijas un dokumentācijas aprites procesi un meklēti risinājumi to uzlabošanai. Dokumentu pārvaldības daļa

Par NPVC	Misija, vīzija, mērķi	Pieejami un kvalitatīvi VAP	Efektivitāte pakalpojumu plānošanā un sniegšanā	Rūpes par pacientu	NPVC personāls	Metodiskā vadība	Izglītība un pētniecība	Finances	Atbalsta nodrošinājums biznesa mērķu sasniegšanai	Citi pamatdarbības procesa rezultāti
----------	-----------------------	-----------------------------	---	--------------------	----------------	------------------	-------------------------	----------	---	--------------------------------------

sniedz atbalstu ārstniecības personālam un pārvaldes struktūrvienību darbiniekiem jautājumos, kas saistīti ar elektronisko dokumentu apriti, atbalsts tiek sniegts arī NPVC apmeklētājiem.

Izvērtēti NPVC struktūrvienību iesniegtie dokumentu iznīcināšanas pieteikumi un izstrādāts iznīcināšanas akts par NPVC dokumentu, kuriem beidzies glabāšanas termiņš, atlasīti iznīcināšanai, kas saskaņots ar Latvijas Nacionālo arhīvu.

AM3 Kvalitātes vadības procesu definēšana, nostiprināšana un attīstība.

Sūdzību vadība

NPVC aktīvi pārvalda visas saņemtās pacientu un viņu tuvinieku sūdzības, iesniegumus un ierosinājumus, lai atrisinātu problēmsituācijas pēc iespējas efektīvāk un ātrāk, ja tas ir iespējams. Lai nodrošinātu ātru risinājumu, vienmēr aicinām sākumā vērsties pie ārstējošā ārsta, personāla vai struktūrvienības vadītāja. Ja tomēr problēmu nav izdevies atrisināt ar tiešo personālu, tiek nodrošināta iespēja iesniegt sūdzību NPVC administrācijā, kuru izskatīšanu un analīzi nodrošina NPVC vadība.

Visas saņemtās sūdzības un ierosinājumi tiek reģistrēti vienotā sistēmā. Tie tiek rūpīgi izvērtēti un analizēti, lai pilnībā izprastu situāciju. Pēc izvērtēšanas tiek sniegtas atbildes, kas ietver iespējamus risinājumus, situācijas skaidrojumus un informāciju par veiktajām vai plānotajām korektīvajām vai preventīvajām darbībām, lai novērstu līdzīgu situāciju atkārtosanos nākotnē, piemēram, veikti labojumi kļūdaini noformētās darba nespējas lapas, vienlaikus nodrošinot apmācības par darba nespēju lapas izrakstīšanu, u.c. pasākumi. Sūdzību vadības ietvaros kopumā saņemti reģistrācijai 93 iesniegumi (2023.g. n=98), no kuriem 60 klasificētas kā sūdzības (2023.g., n=83), 12 – kā informācijas pieprasījumi (2023.g. n=15). Pārskata periodā 33% no saņemtajiem iesniegumiem ir atkārtoti un ir veikta papildus iesniegumā minētās situācijas izvērtēšana un atbildes sniegšana.

Visas saņemtās sūdzības tiek reģistrētas sūdzību reģistrā, kā arī tās tiek klasificētas šādās jomās - “Attiecības”, “Klīniskie jautājumi” un “Vadība, darba organizācija”.

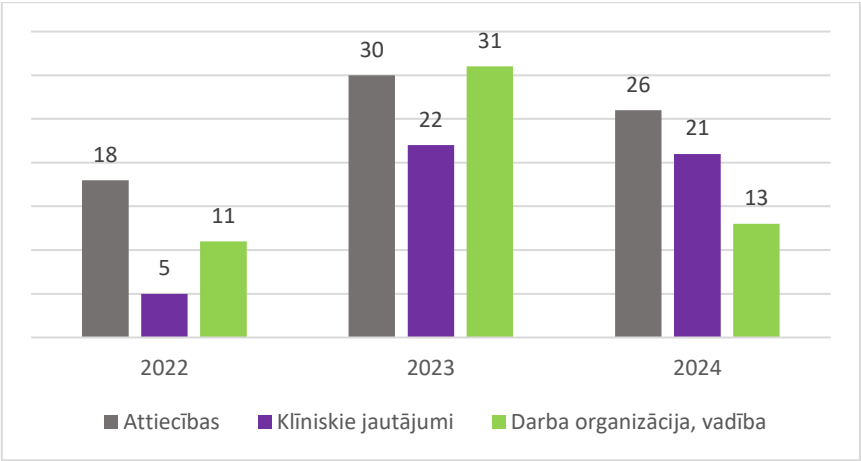
Visvairāk sūdzības 2024. gadā saņemtas jomā **“Attiecības” (43%)**. Lielākā daļa no sūdzībām saņemtas par attieksmes jautājumiem – tajos aprakstīta personāla neiecietība, rupja attieksme, provocēšana, izpratnes trūkums, nepieklājība, nicinoša attieksme, viena no biežākajām problēmsituācijām, kuru vēlas risināt pacienti, ir recepšu medikamentu izrakstīšana gadījumā, ja tie ir beigušies, bet vizīte pie psihiatra vēl nav pieejama. Pacientu tiesību jautājumos pamatā aktualizējas divi jautājumi – piekrišana ārstniecībai (t.sk. tuvinieku informēšanas aspekts) un konfidencialitāte (t.sk. sadarbībā ar pacienta tuviniekiem).

Kā otra lielākā sūdzību joma **“Klīniskie jautājumi” (35%)**, kur pamatā aktuāli ir bijuši divi jautājumi – drošība (sūdzības par kaitējumu veselībai, pārtraucot lietot psihotropus medikamentus, fiksācijas rezultātā gūtu kaitējumu, atteikumu stacionēt pacientu, kurš apdraud sevi un sabiedrību), somatisko sūdzību neizskatīšanu vai neveiksmīgas ārstniecības epizodes (iesniegums par izrakstīto medikamentozo terapiju, tuvinieku iesniegumus par pacienta izrakstīšanu no stacionāra nepiemērotā stāvoklī vai saziņu ar ārstējošo ārstu par neskaidru tālāko taktiku, utt.).

Sūdzību jomā **“Vadība, darba organizācija” (22%)** lielākā daļa iesniegumu (60%) saistīti ar ārstniecības administrēšanu un birokrātiju – visvairāk sūdzības ir saņemtas par darba nespējas lapas izrakstīšanu, kļūdām, neprecizitātēm un to labošanu, kā arī par kļūdaini izrakstītiem kompensējamiem medikamentiem. 40 % (n=5) sūdzības ir saņemtas par nozaudētām mantām.

Attēls Nr. 2.2.

Sūdzību (pirmreizējo) sadalījums, 2022-2024.g.

Procesu pilnveide

Lai pilnveidotu procesu kvalitāti, kuru īstenošana nodrošina pacientiem pakalpojumu sniegšanu, 2024. gadā ir veikti šādi pasākumi:

- turpinās darbs pie procesu (t.sk. iekšējo normatīvo aktu) pilnveides Tiesu psihiatrisko ekspertīžu un piespiedu ārstēšanas centra A blokā;
- apstiprināti standartizēti noteikumi dienas stacionāru pakalpojumu saņemšanai un sniegšanai saistībā ar jaunā dienas stacionāra atvēršanu Tvaika ielā 2, Rīgā “*Noteikumi veselības aprūpes pakalpojumu saņemšanai dienas stacionārā un dienas stacionāra iekšējās kārtības noteikumi pacientiem*”;
- aktualizēts iekšējais normatīvais akts “*Narkotisko un psihotropo zāļu iegādes, uzglabāšanas, izlietošanas, uzskaites un iznīcināšanas kārtība Nacionālajā psihiskās veselības centrā, Valsts SIA*”, kas nosaka narkotisko un psihotropo zāļu iegādes, uzglabāšanas, izlietošanas, uzskaites un iznīcināšanas kārtību NPVC. Šī dokumenta mērķis ir nodrošināt NPVC resursu likumīgu, pareizu, ekonomisku un efektīvu izmantošanu un novērst iespējas narkotisko un psihotropo medikamentu nokļūšanai nelegālajā aprītē un to ļaunprātīgai lietošanai;
- apstiprināts Higiēniskā un pretepidēmiskā režīma plāns, kas nosaka higiēniskā un pretepidēmiskā režīma pamatprasības NPVC;
- apstiprināts iekšējais normatīvais akts “*Instrukcija pacienta mehāniskās un fiziskās ierobežošanas veikšanai*”, kas nosaka prasības un nosacījumus pacienta mehāniskai ierobežošanai, lai novērstu pacienta agresivitāti pret citiem pacientiem, personālu un novērstu autoagresīvu rīcību, kā arī nosaka prasības medicīnisko ierakstu veikšanai pacienta mehāniskās un fiziskās ierobežošanas laikā. Instrukcija izstrādāta ar mērķi nodrošināt gan pacientu, gan personāla drošību, īstenojot pacienta ierobežošanu. Instrukcijā noteikti arī kvalitātes un drošības kritēriji, īstenojot pacientu mehānisko ierobežošanu un noteikta personāla rīcība gadījumos, ja ir iestājušās komplikācijas, neprofesionāli, īstenojot kustību ierobežošanu un/vai nenodrošinot pietiekamu uzraudzību;
- nepārtraukti tika pilnveidoti medicīniskie dokumenti, izstrādājot, aktualizējot un papildinot NPVC sagatavotās veidlapas, tādejādi vienlaikus uzlabojot to informatīvo kvalitāti.

AM4 Komunikācija un klientu apkalpošana.

Par NPVC	Misija, vīzija, mērķi	Pieejami un kvalitatīvi VAP	Efektivitāte pakalpojumu plānošanā un sniegšanā	Rūpes par pacientu	NPVC personāls	Metodiskā vadība	Izglītība un pētniecība	Finanses	Atbalsta nodrošinājums biznesa mērķu sasniegšanai	Citi pamatdarbības procesa rezultāti
----------	-----------------------	-----------------------------	---	--------------------	----------------	------------------	-------------------------	----------	---	--------------------------------------

2024. gada janvārī organizēta darbinieku kopsapulce, kurā atskatījāmies uz 2023. gadā paveikto, tai skaitā darbinieki tika informēti par paveikto Agrīnās intervences programmā un Metodiskā centra darbībā, par pacientu pieredzes anketēšanu, kā arī sniegtas atbildes uz darbinieku jautājumiem.

Nepārtraukti tiek papildināta un uzlabota *Sharepoint* iekšlapa, kura tiek veidota gan kā informācijas avots darbiniekiem, gan palīgīdzeklis darbā.

Darbinieku ilgtspējas un labbūtības pasākumu organizēšanas ietvaros, darbiniekiem tika noorganizēts Lieldienu pasākums.

2024.gada aprīlī tika organizēta Ēnu diena, kurā piedalījās 13 jaunieši, kas izrādīja interesi par psihologa, psihiatra, narkologa un māsas profesiju.

2024.gada maijā aicinājām sabiedrību apmeklēt NPVC 200 gadu jubilejas Muzeju nakti ar viskošākajiem stāstiem no ārstniecības iestādes 200 gadu vēstures. NPVC Kultūrvēsturisko telpu Muzeju nakts ietvaros apmeklēja aptuveni 800 apmeklētāju.

2024.gadā plašam interesentu lokam tika organizēta iespēja apmeklēt ASV Narkotisko vielu apkarošanas administrācijas lekciju, par pieaugošo statistiku par jauno sintētisko narkotisko vielu izplatību mūsu reģionā. Lekcijā piedalījās psihiatri, narkologi, laboratoriju vadītāji un pārstāvji, valsts un pašvaldības policija u.c. profesionāļi.

Īpaši jāatzīmē 2024.gada maijā organizētā Šizofrēnijas pacientu atbalsta nedēļa, kurā plašai sabiedrībai bija iespējams piedalīties vairākos pasākumos – 21. maijā turpinājām pagājušajā gadā iedibināto tradīciju, un aicinājām pacientus, viņu radniekus, darbiniekus un visas apkārtnes iedzīvotājus uz “Dārza svētku” pusdienlaika koncertu, 23. maijā aicinājām uz pasākumiem šizofrēnijas pacientu piederīgos un cilvēkus, kas ikdienā saskaras ar pacientiem darbā un privātajā dzīvē. Sadarbībā ar uzņēmumu “Gedeon Richter” informējām sabiedrību par tulkoto grāmatu aprūpētājiem un tuviniekiem “Atklāti par šizofrēniju ģimenē”.

2024.gada maijā organizēta darbinieku kopsapulce par godu Māsu dienai, kurā iepazināmies ar stacionāra un ambulatoro māsu aktualitātēm, sveicām māsas, pasniedzot pateicības rakstus 6 māsām un 4 nodaļām, kā arī sniedzām atbildes uz darbinieku jautājumiem.

Darbinieku ilgtspējas un labbūtības pasākumu organizēšanas ietvaros, darbiniekiem tika noorganizēts Jāņu sagaidīšanas pasākums, kurā varēja piedalīties arī NPVC pacienti.

2024. gada 4. jūlijā noorganizēts renovēto 3. un 4. korpusu atklāšanas svinīgais pasākums, kas bija plaši atspoguļots masu medijos. Uz atklāšanas pasākumu aicināti gan viesi, gan darbinieki un mediju pārstāvji.

2024. gada 20. septembrī noorganizēts iestādes 200 gadu jubilejas pasākums Latvijas Nacionālajā teātrī, kurā piedalījās aptuveni 650 darbinieki un lūgtie viesi.

200 gades ietvaros Komunikācijas un klientu apkalpošanas daļa ir izveidojusi apbalvojumu - stilizētu serotonināna molekulu, kas izlieta stiklā. Pasākumā tā pasniegta bijušajiem kolēģiem, kuri ir ieguldījuši savu mūžu psihiatrijas un narkoloģijas jomas attīstībā un Psihiatrijas un narkoloģijas centra darbā.

2024. gadā iestādes nosaukums no - Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs uz Nacionālais psihiskās veselības centrs, Valsts SIA un par minētajām izmaiņām tika informēta sabiedrība un citas ieinteresētās puses.

2024.gada oktobrī Latvijas Nacionālajā bibliotēkā sabiedrība tika aicināta uz NPVC 200 gadu jubilejai veltīto konferenci “Psihiskā veselība: vakar, šodien, rīt”, kas pulcēja ekspertus,

Par NPVC	Misija, vīzija, mērķi	Pieejami un kvalitatīvi VAP	Efektivitāte pakalpojumu plānošanā un sniegšanā	Rūpes par pacientu	NPVC personāls	Metodiskā vadība	Izglītība un pētniecība	Finanses	Atbalsta nodrošinājums biznesa mērķu sasniegšanai	Citi pamatdarbības procesa rezultāti
----------	-----------------------	-----------------------------	---	--------------------	----------------	------------------	-------------------------	----------	---	--------------------------------------

speciālistus un interesentus un veidoja platformu diskusijai par mūsdienu psihiskās veselības izaicinājumiem un nākotnes perspektīvām, par jaunām metodēm, preventīvām programmām un aprūpes modeļiem psihiskās veselības jomā un to integrēšanu ārstniecībā, kā arī tika atklāta izstāde “Starp – Lauki”.

2024.gada novembrī, lai uzlabotu pacientu ēdināšanas kvalitāti NPVC publiskajā tīmekļvietnē tika ieviesta jauna sadaļa – Stacionāra ēdienkarte, kur pacienti var atrast gan katras dienas ēdienkarti kārtējai nedēļai, gan informāciju par laiku, cik tas tiek piegādāts, kā arī informāciju par dažādām diētu formām un alergēniem.

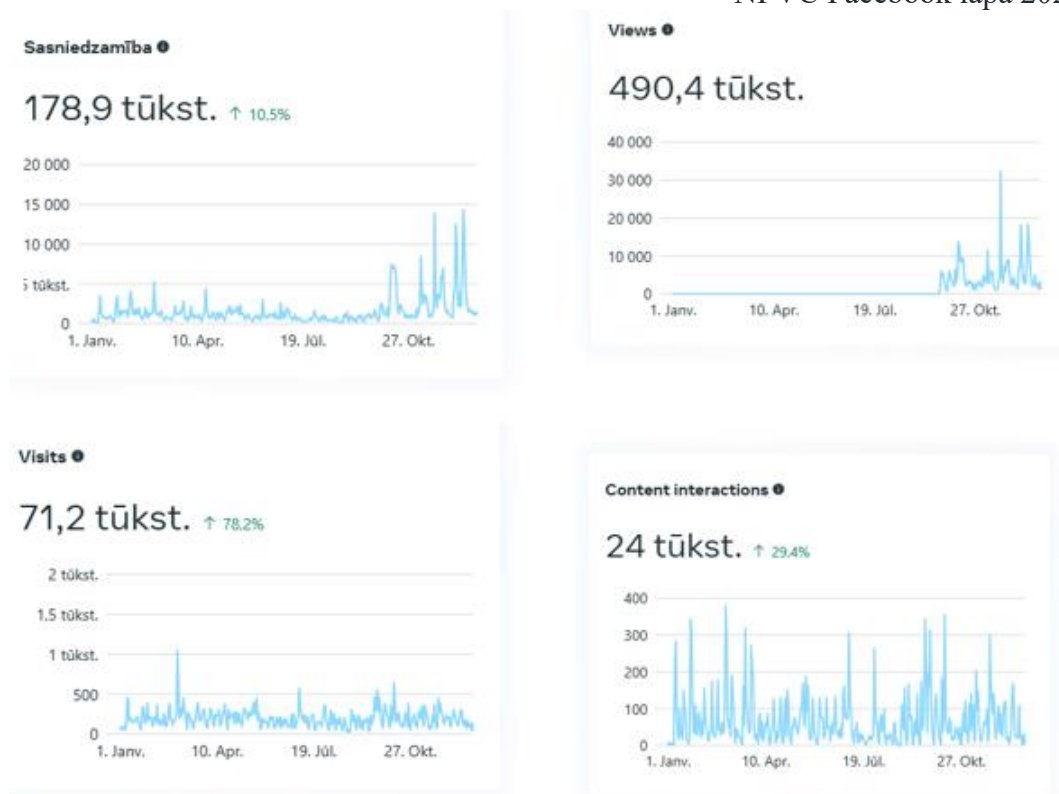
2024.gada decembrī, lai veicinātu darbinieku labbūtību un saliedētu kolektīvu tika organizēts Ziemassvētku pasākums, kura ietvaros darbinieki, kuri papildus darba laikam bija atraduši laiku mācībām un profesionālajai pilnveidei, dāvanā saņēma grāmatas.

Videi draudzīgu tehnoloģiju izmantošana

2024.gadā NPVC sabiedrību turpināja informēt ar sociālo mediju palīdzību – NPVC ir sociālo mediju konti Facebook, Instagram, Twitter (X), LinkedIn un Flickr.

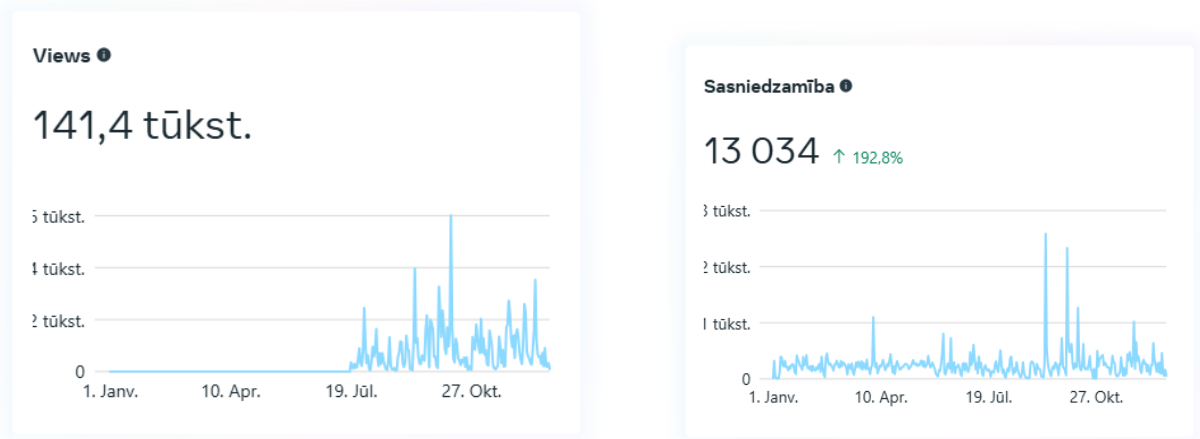
2024. gada laikā NPVC Facebook lapa sasniegusi aptuveni 500 tūkst. skatījumu, kas ņemot vērā lapas darbības ilgumu, ir ļoti labs rādītājs. Lapas sasniedzamība augusi līdz gandrīz 180 tūkst., savukārt lapas unikālo apmeklējumu skaits pieaudzis par 78%.

Attēls Nr. 2.3.
NPVC Facebook lapa 2024. gadā.

Savukārt, NPVC Instagram konts paaudzies līdz 141 tūkst. skatījumu, sasniedzamība pieaugusi par 192%, apmeklējums pieaudzis par 65%.

Attēls Nr. 2.4.
NPVC Instagram konts 2024. gads.

Komunikācija ar ieinteresētajām personām pārskats

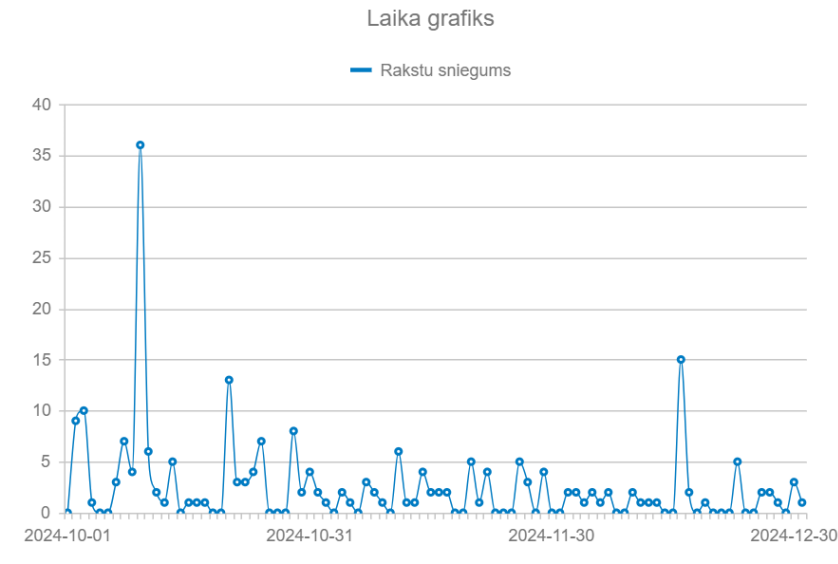
Ieinteresētās personas	Sadarbības līmenis, formāts un biežums	Sadarbības mērķis
Pacienti un viņu tuvinieki	Sarunas, ierosinājumi, atsauksmes, iesaiste: - atsauksmju/ierosinājumu iesniegšana (regulāri) - pacientu aptaujas (regulāri) - tuvinieku iesaiste pacientu aprūpē (pēc nepieciešamības)	Pakalpojumu kvalitātes pilnveide, pacientu drošības un līdzdalības veicināšana
Darbinieki	Sarunas, iesaiste, aptaujas, konsultācijas: - Darbinieku kopsapulces (reizi ceturksnī) - Attīstības pārrunas (reizi 2 gados un pēc nepieciešamības) - Darbinieku aptaujas (pēc nepieciešamības)	Profesionālās pilnveides veicināšana, motivācijas un lojalitātes paaugstināšana, darba vides kvalitāte, darba efektivitātes un kvalitātes vērtēšana, attīstības mērķu izvirzīšana
Augstākās izglītības iestādes	Partnerība: - Prakses vietu nodrošināšana (katru gadu) - Karjeras pasākumi (reizi gadā un pēc nepieciešamības un sadarbībā ar Komunikāciju daļu) - Konsultācijas un informatīvi semināri (pēc nepieciešamības)	Jauno speciālistu piesaiste, sadarbība pētniecībā un mācībās, rezidentu apmācība, motivēšana. NPVC reputācijas celšana sabiedrībā un galvenokārt jauno speciālistu vidū

Par NPVC	Misija, vīzija, mērķi	Pieejami un kvalitatīvi VAP	Efektivitāte pakalpojumu plānošanā un sniegšanā	Rūpes par pacientu	NPVC personāls	Metodiskā vadība	Izglītība un pētniecība	Finanses	Atbalsta nodrošinājums biznesa mērķu sasniegšanai	Citi pamatdarbības procesu rezultāti
----------	-----------------------	-----------------------------	---	--------------------	----------------	------------------	-------------------------	----------	---	--------------------------------------

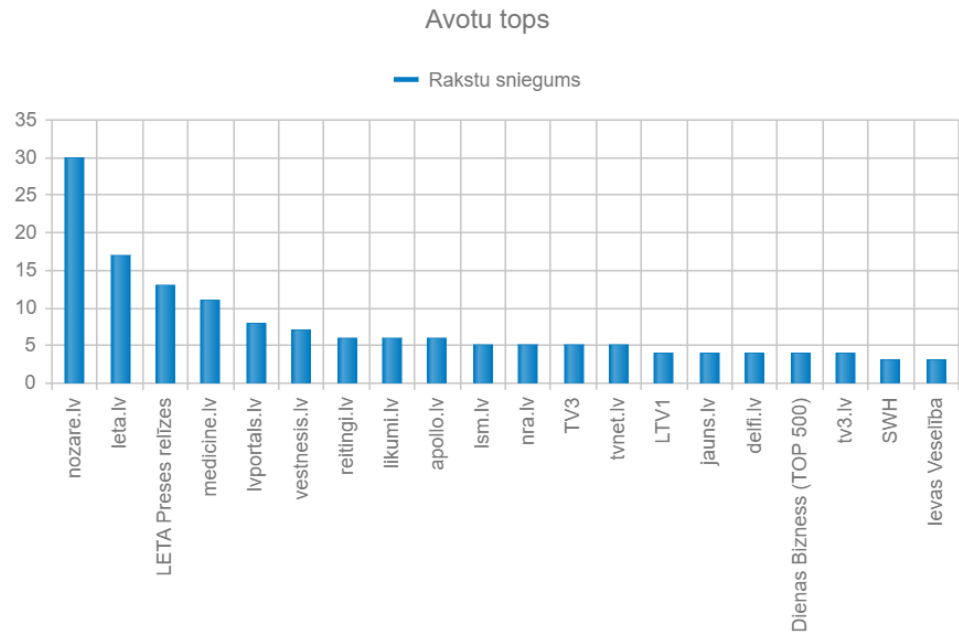
Nevalstiskās organizācijas	Konsultēšanās un sadarbības projekti: - tikšanās (pēc vajadzības) - kopprojekti un informatīvie pasākumi (pēc vajadzības)	Pacientu un viņu radnieku interešu pārstāvēniecība, sabiedrības izglītošana par psihiskās veselības jautājumiem
Politikas veidotāji	Konsultācijas un līdzdalība darba grupās (pēc nepieciešamības)	Normatīvās vides uzlabošana, psihiskās veselības politikas attīstība
Uzraudzības un kontroles iestādes	Konsultācijas, ziņojumu sniegšana (pēc grafika un nepieciešamības)	Normatīvo prasību ievērošana, kvalitātes kontrole
Mediji	Paziņojumu sniegšana, preses relīzes, sociālo tīklu un mājas lapas uzturēšana, intervijas (pēc nepieciešamības)	Sabiedrības informēšana, stigmas mazināšana, pārskatāmība
Piegādātāji	Tirgus izpēte, sadarbība iepirkumos: - Piegādātāju tikšanās (pēc vajadzības) - Prasību skaidrošana (pēc vajadzības)	Kvalitatīva un atbildīga piegādes ķēdes nodrošināšana
Finansētāji	Ziņojumu sagatavošana, projekta vadības sapulces (pēc projekta grafika)	Līdzekļu izlietojuma pārskatāmība, atbalsts attīstības projektiem

NPVC aktīvi sadarbojas ar medijiem, nodrošinot publicitāti sižetos, raidījumos publikācijās, u.c. 2024. gada 4. ceturksnī NPVC 240 reizes (plus papildus 79 reizes oktobrī NPVC) ir pieminēts dažādos medijos (raidījumos, publikācijās) – avots: LETA monitorings.

Attēls Nr. 2.5.
Rakstu sniegums no 01.10.2024. - 31.12.2024.
Avots: Leta Station monitorings

Attēls Nr. 2.6.
Rakstu izvietojums no 01.10.2024. - 31.12.2024.
Avots: Leta Station monitorings

Vienmēr aktuāls ir darbs pie klientu apkalpošanas procesu uzlabošanas – turpinās jaunās informācijas sistēmas Tvaiks reģistratūras moduļa ieviešana darbā. Pārskata periodā notika klientu apkalpošanas speciālistu darba staciju iekārtošana jaunajā ambulatorajā centrā. Pabeigta funkciju pārņemšana no māsām, organizējot darbu ar ambulatorajām kartēm Klīnikā “Pārdaugava”, Tvaika ielas Ambulatorajā centrā un Klīnikā „Veldre”. Klientu un pacientu ērtībai ieviesta Ambulatorā centra Tvaika ielā 2 rindu sistēma. Ieviests Vienotais zvanu centrs, pacientiem un klientiem ir iespēja pierakstīties pie speciālistiem, zvanot uz vienotu tālruna numuru.

Ar 01.09.2024. izveidots Klientu apkalpošanas un informatīvais centrs slimnīcas teritorijā atjaunotajā 4. korpusā, kur pacientiem un viņu tuviniekiem klātienē ir iespēja noskaidrot sev nozīmīgu informāciju, piemēram, kā atrast slimnīcas teritorijā nodaļas, uzzināt par tuvinieka atrašanos stacionārā, kad var apmeklēt pacientu, kādas personiskās lietas ir atļautas ārstējoties NPVC stacionārā un kāda ir nodaļu dienas kārtība. Tāpat pacientiem un viņu tuviniekiem ir pieejama psihoizglītojoša informāciju par NPVC piedāvātajām ārstēšanas programmām (AIP, Motivācijas programma, Minesotas programma u.c.), kā arī klientiem ir iespēja saņemt informāciju par to, kas neapmierina, dara bažīgu vai sarūgtina NPVC darbā. Pacientiem ir iespēja saņemt izglītojošus materiālus par psihiskām saslimšanām vai vienkārši aprunāties, ja kaut kas ir neskaidrs. Informācijas centrā ir izveidota pacientu un viņu tuvinieku uzgaidāmā telpa, kurā ir iespējams saņemt sev interesējošos, informatīvos izdevumus par dažādām tēmām, kas skar psihoemocionālo veselību.

2024. gadā, lai uzlabotu pacientu un klientu informētību, kā arī ieviestu efektīvākus komunikāciju risinājumus Klīnikā “Veldre”, Klīnikā “Pārdaugava” un NPVC Tvaika iela 2 teritorijā pie jaunā ambulatorā centra un pie vienas pieturas aģentūras 3. korpusa ir uzstādīti informatīvie tablo.

Lai veicinātu pacientu labbūtību, 2024. gada decembrī stacionāra pacientiem tika noorganizēts Ziemassvētku koncerts.

Komunikācijas un klientu apkalpošanas daļa nodrošina iespēju pacientiem pierakstīties uz vizītēm telefoniski vai sūtot pieteikumus e-pastā info@npvc.lv, kā arī telefoniski un klātienē tiek sniegta dažāda informācija par slimnīcas pakalpojumiem, risināti problēmjautājumi un sniegta informatīva palīdzība pacientiem un viņu tuviniekiem. Klātienes klientu apkalpošana tiek nodrošināta trīs reģistratūrās, kas atrodas Tvaika ielā 2, Klīnikā “Pārdaugava” un Klīnikā “Veldre”.

Pacientu un klientu ērtībām Ambulatorajā centrā Tvaika ielā 2 ir izveidota un iekārtota garderobe.

Finanšu mērķis (FM):

FM1 Nodrošināt finansiāli stabilu uzņēmuma darbību.

Stratēģiskais mērķis: Nodrošināt finansiāli stabilu uzņēmuma darbību		
Nefinanšu mērķis		
Rezultatīvais rādītājs	Mērķa vērtība stratēģijas perioda sākumā (2024. g.)	Novērtēšanas periods 2024. gads
Peļņa vai zaudējumi, EUR	5 000	18 606
Pamatdarbības neto naudas plūsma, EUR	545 500	1 381 634
Kopējais likviditātes rādītājs	1	0,93

2024. gadā NPVC neto apgrozījums sasniedza 31 721 577 EUR apmēru, kas salīdzinot ar iepriekšējo pārskata periodu, ir par 2,927 milj. jeb 10,17% vairāk. Gada pārskats ir ar pozitīvu

Par NPVC	Misija, vīzija, mērķi	Pieejami un kvalitatīvi VAP	Efektivitāte pakalpojumu plānošanā un sniegšanā	Rūpes par pacientu	NPVC personāls	Metodiskā vadība	Izglītība un pētniecība	Finanses	Athlēta nodrošinājums biznesa mērķu sasniegšanai	Citi pamatdarbības procesa rezultāti
----------	-----------------------	-----------------------------	---	--------------------	----------------	------------------	-------------------------	----------	--	--------------------------------------

peļņu, 18 606 EUR, kas, salīdzinot pret plānoto stratēģisko mērķi, ir par 13,6 tūkstošiem EUR vairāk. Pārskata periodā sasniegts arī pozitīvs neto peļņas rentabilitātes rādītājs 1% apmērā.

NPVC ir vispārējās valdības sektorā iekļauta kapitālsabiedrība, kura primāri nodrošina nefinanšu mērķu īstenošanu, sniedzot pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi un kurai valsts vai pašvaldības budžeta finansējums pārsniedz 90% no vidējā kopējā apgrozījuma.

NPVC saņem valsts finansējumu, stacionāro un ambulatoro pakalpojumu nodrošināšanai, kā arī noteiktu programmu realizācijai, līdz ar to finanšu mērķi tiek vērtēti, ņemot vērā nozares specifiku, jo tās darbība ir vairāk orientēta uz nefinanšu mērķiem.

NVD veiktā esošo veselības aprūpes pakalpojumu programmu pārskatīšana un apmaksas nosacījumi, ir veicinājuši NPVC saimnieciskajā darbībā labvēlīgas pārmaiņas.

NPVC 2024. gada kopējie ieņēmumi (t.sk. neto apgrozījums un pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi) veido 31,9 milj. EUR. Salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, ieņēmumi ir par 3,048 milj. EUR jeb 9,55% vairāk. Pieaugums veidojies no 01.01.2024. pārskatītajiem stacionārā gultas dienu un valsts apmaksāto pakalpojumu tarifiem.

Lai neatliekamās medicīnas un pacientu uzņemšanas nodaļas kapacitāti ir noteikts konkrēts speciālistu skaits un palielināts finansējums par 422,5 tūkst. EUR.

Lai veicinātu veselības nozares digitālo transformāciju, 2024.gadā ieviests vienreizējs 185 tūkst. EUR un ikgadējs digitalizācijas maksājums 2024. gadam 43 tūkst. EUR, kopsummā 228,4 tūkst. EUR.

Būtiski akcentēt, ka neskatoties uz ieņēmumu palielinājumu, 2024. gada sākotnējie NVD finanšu paziņojumi iezīmē finansējuma samazinājumu, līdz ar to NPVC savu 2024. gada saimniecisko gadu plānoja ar 960,5 tūkst. EUR lieliem zaudējumiem, kas atspoguļojās arī iepriekšējos ceturkšņa budžeta izpildes rādītājos.

Ņemot vērā NPVC mērķus un stratēģiskās prioritātes, finansiālās darbības nefinanšu mērķu īstenošanas izmaksu ietekme uz finanšu mērķiem 2024. gadā par 979,1 tūkst. EUR pārsniedz plānotos zaudējumus, jo 4. ceturksnis NPVC saimnieciskajā darbībā ir bijis pozitīvs, un sasniegta neliela peļņa, 18,6 tūkst. EUR apmērā.

Līdz ar to pārskata perioda peļņa pozitīvi ietekmēja pamatdarbības naudas plūsmu, kas kopumā ir par 2,1 milj. EUR pozitīvāka nekā plānots. Naudas plūsmu ietekmēja arī fakts, ka NPVC saņēma atpakaļ 2023. gada nogalē samaksātos ERAF līdzekļus (valsts daļu) 1,7 milj. apmērā. Palielinoties pieejamiem naudas līdzekļiem, likviditātes rādītāja koeficients ir palielinājies par 0,14. Likviditātes rādītājs 0,93 nav kritiski zems, bet tas norāda uz iespējamu spiedienu īstermiņa finanšu saistību segšanai.

NPVC faktiskās izmaksas nav samazinājušās, tās pārskata periodā veido 31,89 milj. EUR, salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu kopējie izdevumi palielinājušies par 3,03 milj. EUR jeb 10,5%, no kuriem 25,3 milj. EUR jeb 80% ir atlīdzības izdevumi. Cilvēkresursu nodrošinājums ir lielākais izaicinājums, gan ārstniecības personu trūkuma darba tirgū dēļ, gan arī ņemot vērā darba intensitāti, lai varētu Latvijas iedzīvotājiem nodrošināt valsts apmaksātos veselības aprūpes pakalpojumus slimnīcā.

Izdevumi par precēm un pakalpojumiem palielinājušies par 1,01 milj. EUR, palielinoties remontdarbu un iestāžu uzturēšanas izdevumiem. Kā arī palielinājušās nolietojuma izmaksas 0,153 milj. EUR, jo 2024. gadā papildus uzcelti jauni un renovēti esošie objekti.

Par NPVC	Misija, vizija, mērķi	Pieejami un kvalitatīvi VAP	Efektivitāte pakalpojumu plānošanā un sniegšanā	Rūpes par pacientu	NPVC personāls	Metodiskā vadība	Izglītība un pētniecība	Finanses	Atbalsta nodrošinājums biznesa mērķu sasniegšanai	Citi pamatdarbības procesa rezultāti
----------	-----------------------	-----------------------------	---	--------------------	----------------	------------------	-------------------------	----------	---	--------------------------------------

2024. gada 2. decembrī atbilstoši Likuma par budžetu un finanšu vadību 9. panta deviņpadsmitajai daļai, pamatojoties uz MK 2024. gada 3. oktobra rīkojuma Nr. 803 “Par apropriācijas pārdali no budžeta resora “74. Gadskārtējā valsts budžeta izpildes procesā pārdalāmais finansējums” programmas 20.00.00 “Veselības aprūpes pasākumu īstenošana” un apropriācijas palielināšanu Veselības ministrijai” 1.punktu, Finanšu ministrijas 2024. gada 22. oktobra rīkojumu Nr. 389 “Par apropriāciju izmaiņām”, NPVC pamatkapitāls palielināts līdz 12 462 722 EUR, veicot naudas ieguldījumu 450 000 EUR apmērā ultra augsti efektīvās šķidruma hromatogrāfijas (UHPLC) iekārtas iegādei.

Plašāk ar finanšu rezultātiem var iepazīties NPVC 2024. gada finanšu pārskatā, kas ir pieejams NPVC mājaslapā².

Ilgtspējīgas investīcijas – NPVC veic finanšu līdzekļu ieguldīšanu inovatīvās, **Videi draudzīgu** draudzīgās tehnoloģijās, aprīkojumā un infrastruktūrā, kas uzlabo veselības aprūpes pakalpojumu kvalitāti un efektivitāti, nodrošinot ilgtspējīgu attīstību.

Lai nodrošinātu NPVC mērķi uzlabot un atjaunot iedzīvotāju psihisko veselību, nodrošinot kvalitatīvu, efektīvu, uz pacientiem vērstu neatliekamās un plānveida psihiatrijas un narkoloģijas pakalpojumu sniegšanu, kā arī pielāgotu slimnīcas telpas jaunajām epidemioloģiskajām prasībām, modernizētas un paplašināta NPVC infrastruktūru (turpmāk – mērķi).

Kā īpaši nozīmīgas NPVC būvniecības ieceres, kuras 2024. gadā īstenotas piesaistot ERAF finansējumu, jāuzsver:

- jauna multifunkcionāla ambulatorā centra projektēšana, būvdarbi, autoruzraudzība Tvaika ielā 2, Rīgā, būvprojekta autors - OZOLA & BULA, arhitektu birojs, SIA (40003384943) -, būvuzņēmējs - 3A, Pilnsabiedrība (50103670291) -, Būvniecības lieta: Multifunkcionāla ambulatorā centra, autostāvvietas ar atkritumu novietnes vietu jaunbūve Tvaika ielā 2, Rīgā (ZAĻAIS KORIDORS), BIS-BL-597397-81286;
- ēkas Nr.3 un Nr.4 pārbūve Tvaika ielā 2, Rīgā, būvprojekta autors – NAMS, Sabiedrība ar ierobežotu atbildību (40103036167) -, būvuzņēmējs – TORENSBERG, Sabiedrība ar ierobežotu atbildību (40003831936) -, Būvniecības lieta: VSIA "Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs" korpusu Nr. 1, 3, 4, 56 rekonstrukcija (RBV), BIS-BL-384232-31805;
- teritorijas labiekārtojuma izbūve (Ziemassvētku dārzs) Tvaika ielā 2, Rīgā, būvprojekta autors - BC Projects, SIA (40103771224) -, būvuzņēmējs - Baltic Construction Company (BCC), SIA (40103164763) -, Būvniecības lieta: Labiekārtojums Tvaika ielā 2, Rīgā, BIS-BL-440077-40314,

(turpmāk kopā – Projekti).

Kā jau iepriekš norādīts, tad Projektu īstenošanai ir piesaistītas investīcijas no ERAF - darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 4.2.1. specifiskā atbalsta mērķa "Veicināt energoefektivitātes paaugstināšanu valsts un dzīvojamās ēkās" ietvaros (turpmāk – Investīcijas), sasniedzot NPVC izvirzītos mērķus, tai skaitā – gatavību sniegt ārstniecības pakalpojumus pacientiem, uzlabojot un atjaunojot iedzīvotāju psihisko veselību, nodrošinot kvalitatīvu, efektīvu, uz pacientiem vērstu neatliekamās un plānveida psihiatrijas un narkoloģijas pakalpojumu sniegšanu.

² [Gada-parskats_2024_auditets.pdf](#)

3. Darbinieki un darba vide

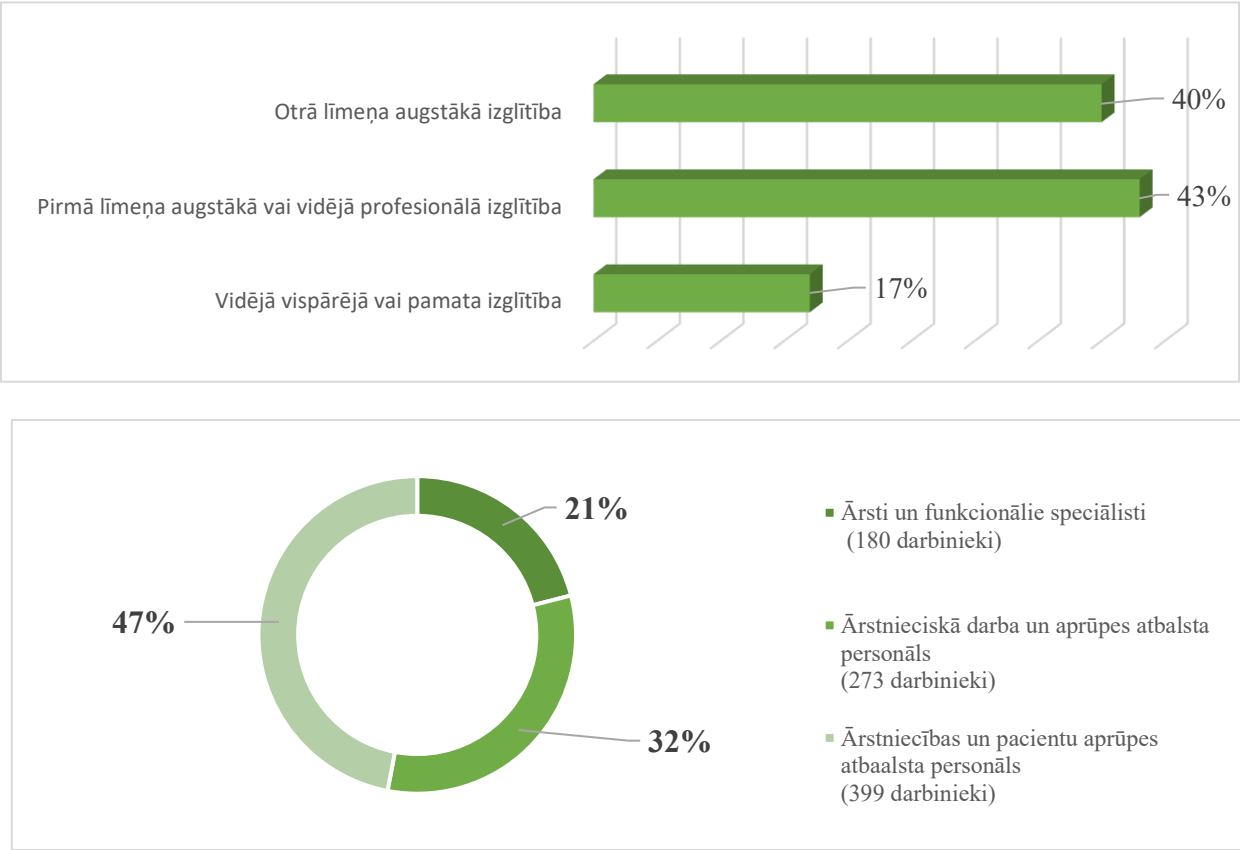
Nodarbinātība, darbinieku raksturojums

Darbinieku motivācijas un iesaistes veicināšanas nolūkā 2024. gadā pabeigta jaunā Darba koplīguma izstrāde, kas apstiprināta darbinieku 2024. gada 11. novembra kopsapulcē.

Viens no svarīgākajiem NPVC resursiem ir kvalificēti un motivēti darbinieki. 2024. gadā turpinājām attīstīt darbinieku kompetences un vadības prasmes un veidot motivējošu atalgojuma un motivācijas sistēmu personāla noturēšanai un piesaistei. Kopējais NPVC darbinieku skaits 2024. gada 31. decembrī ir 1059 darbinieki. NPVC pamatfunkciju – pacientu ārstniecisko un aprūpes procesu – nodrošina 852 darbinieki.

Attēls Nr.3.1.

NPVC darbinieku izglītības līmenis

Attēls Nr.3.2.

NPVC pamatfunkciju nodrošinošo darbinieku skaits pa jomām

2024.gadā darbu NPVC uzsākuši 185 (17%) darbinieki, bet darba tiesiskās attiecības izbeiguši 135 (13%) darbinieki. Personāla mainība 2024. gadā ir 13%.

Darbinieku apmācība

Būtisks NPVC cilvēkresursu stiprināšanas uzdevums ir nodrošināt ārstu, aprūpes un pārējā personāla pastāvīgu tālākizglītību un kvalifikācijas paaugstināšanu. Ārstniecības un atbalsta

Par NPVC	Misija, vīzija, mērķi	Pieejami un kvalitatīvi VAP	Efektivitāte pakalpojumu plānošanā un sniegšanā	Rūpes par pacientu	NPVC personāls	Metodiskā vadība	Izglītība un pētniecība	Finanses	Atbalsta nodrošinājums biznesa mērķu sasniegšanai	Citi pamatdarbības procesu rezultāti
----------	-----------------------	-----------------------------	---	--------------------	----------------	------------------	-------------------------	----------	---	--------------------------------------

personāls 2024. gadā paaugstināja kvalifikāciju gan NPVC organizētajosursos un semināros, gan guva zināšanas vietējos un starptautiskajos semināros un apmācībās.

Lai risinātu cilvēkresursu problēmu un veicinātu atbilstošu darbinieku piesaisti un noturēšanu, NPVC īsteno pasākumus atalgojuma palielināšanā un infrastruktūras attīstībā, darba apstākļu uzlabošanā un procesu pārvaldības uzlabošanā. NPVC tika izmantota VM organizētā Eiropas Sociālā fonda projekta “Ārstniecības personu piesaiste darbam Rīgā” programma, kas nodrošina šo darbinieku piesaisti darbam iestādē vismaz nākamos 5 gadus. 2024. gadā šajā projektā dalību turpināja 6 māsas, 1 virsmāsa un 64 māsu palīgi. 2024.gadā tika īstenots arī Eiropas Sociālā fonda projekts “Ārstniecības personu piesaistes un noturēšanas pasākumi”, kas nodrošina ārstniecības personu piesaisti valsts sektorā nākamos 3 gadus. 2024. gadā dalību projektā uzsāka 2 ārsti-psihiatri, 1 māsa (vispārējās aprūpes māsa), 4 māsas palīgi.

2024. gadā NPVC 5 darbinieki pabeidza mācības Latvijas Universitātes Rīgas 1.medicīnas koledžā un ieguva māsas palīga kvalifikāciju. Savukārt 2024. gada septembrī mācības uzsākuši vēl 11 NPVC darbinieki māsas palīga kvalifikācijas iegūšanai.

Arī Administratīvā un saimnieciskā nodrošinājuma personāla darbinieki pilnveidojas savas zināšanas un prasmes, apmeklējot seminārus un vebinārus par aktuāliem uzņēmuma vadības, pārmaiņu vadības, ES fondu finansējumu iespējām un izaicinājumiem, par procesu pilnveidošanu un efektivizēšanu, juridiskajiem, grāmatvedības, datu aizsardzības, personāla vadības, darba tiesības, datu drošības, iepirkumu, dokumentu vadības un citiem jautājumiem.

NPVC rūpējas par darbinieku labbūtību darbā - tiek organizētas darbinieku kopsapulces, rīkotas kopīgas tematiskās tikšanās, diskusijas un informācijas apmaiņa par NPVC aktualitātēm, kā arī tiek organizēti kopīgi neformāli pasākumi, godināti darbinieki par dažādiem sasniegumiem. Katru gadu NPVC darbinieki tiek izvirzīti VM vai citiem valsts apbalvojumiem par ieguldījumu veselības nozares attīstībā psihiatrijas, narkoloģijas un tiesu psihiatrijas ekspertīžu jomā, kā arī profesionālu, godprātīgu un radošu darbu. 2024. gadā VM atzinības rakstu saņēma 6 darbinieki, pateicības rakstu 2 darbinieki.

Cilvēktiesību ievērošana

NPVC Ilgtspējas politikas (turpmāk – Politika) mērķis ir noteikt NPVC vienotu ilgtspējas pārvaldības pieeju, tai skaitā ilgtspējas pārvaldības principus un attīstības virzienus, lai nodrošinātu NPVC vidēja termiņa stratēģijas īstenošanu ilgtspējas jomā, integrējot ilgtspējas aspektus NPVC funkcijās un procesos, kā arī nodrošinātu ilgtspējas informācijas atklāšanas prasību izpildi un atklātības veicināšanu un ieinteresēto personu uzticēšanos.

Politika izstrādāta, ņemot vērā NPVC misiju, vīziju, vērtības un attīstības mērķus, kā arī Eiropas Ilgtspējas ziņošanas standartus un Korporatīvās ilgtspējas ziņu sniegšanas direktīvu, kas Latvijas tiesību aktos pārņemta, pieņemot Ilgtspējas informācijas atklāšanas likumu un izmaiņas citos saistītajos likumos, kā arī ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas 1999. gadā izveidotā Globālā līguma kustības principus³, kas paredz cilvēktiesību un darba tiesību ievērošanu darba vietā, apkārtējās vides saudzēšanu un korupcijas novēršanu.

Ilgtspējīga attīstība ir viens no NPVC darbības pamatnosacījumiem, kurš veicina NPVC sniegto veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību, pētniecisko darbību un metodisko vadību, pacientu un viņu tuvinieku līdzestīgu un pozitīvu attieksmi, kā arī organizatorisko attīstību un sadarbību ar partneriem.

³ United Nations Global Compact: <https://www.unglobalcompact.org>

Par NPVC	Misija, vīzija, mērķi	Pieejami un kvalitatīvi VAP	Efektivitāte pakalpojumu plānošanā un sniegšanā	Rūpes par pacientu	NPVC personāls	Metodiskā vadība	Izglītība un pētniecība	Finanses	Atbalsta nodrošinājums biznesa mērķu sasniegšanai	Citi pamatdarbības procesa rezultāti
----------	-----------------------	-----------------------------	---	--------------------	----------------	------------------	-------------------------	----------	---	--------------------------------------

NPVC ilgtspējīga attīstība nozīmē atbildība par vidi un cilvēkiem, brīvprātīga, sociālā, ekonomiskā, vides un cilvēktiesību vērtību iekļaušana savā ikdienas darbībā un attiecībās ar iesaistītajām pusēm – darbiniekiem, praktikantiem, rezidenti, pacientiem, klientiem, pacientu tuviniekiem, sadarbības partneriem, tai skaitā Dalībnieku, citām publiskā un privātā sektora organizācijām un sabiedrību.

NPVC nepārtraukti tiek nodrošināta datu analīze, kvalitātes un risku vadība, auditu veikšana, pacientu drošības sistēmas funkcionēšana, ārkārtas situāciju un katastrofu vadība, ārstniecības procesu pārvaldība u.c. citi procesi, kas ļauj nodrošināt cilvēktiesību ievērošanu un savlaicīgi identificēt cilvēktiesību pārkāpšanas, neievērošanas riskus.

Papildus, tiek nodrošināta regulāra pacientu un darbinieku apmierinātības aptauju veikšana, kurā ir ietverti jautājumi par dažādiem cilvēktiesību ievērošanas aspektiem.

NPVC infrastruktūrā, kuros tiek nodrošināta ārstniecības un aprūpes pakalpojumu sniegšana, t.sk. izbūvējot jaunu slimnīcas infrastruktūru, tiek nodrošināta infrastruktūras ērta pieejamība personām ar funkcionāliem traucējumiem. Infrastruktūras pieejamība nozīmē to, ka cilvēki ar redzes, dzirdes un kustību traucējumiem, kā arī vecāka gadagājuma cilvēki, vecāki ar bērnu ratiņiem un ikviens sabiedrības loceklis varētu nokļūt NPVC telpās, lai saņemtu NPVC nodrošinātos veselības aprūpes pakalpojumus.

Plānojot jaunus infrastruktūras projektus, tiek ņemtas vērā personu ar invaliditāti atšķirīgās vajadzības, lai patstāvīgi pārvietotos, veiktu ikdienišķas aktivitātes un piedalītos sabiedriskajās norisēs. Piemēram, personām ar kustību traucējumiem, lai pārvietotos telpās, tiek izbūvētas uzbrauktuves, lēzenas līmeņu maiņas, pacelāji, lifti, noteikts durvju aiļu platums, pielāgotas tualetes telpas u.c. Lai nodrošinātu vides pieejamību, tiek veikta arī attiecīga ēku un būvju labiekārtošana, piebraucamajiem ceļiem, ietvēm, gājēju celiņiem un gājēju pārejām, īpaši attiecībā uz iespēju pārvietoties no viena augstuma līmeņa uz citu un iespēju orientēties apbūvētajā vidē.

Arodbiedrība

NPVC atbalsta un nodrošina iespēju darbiniekiem piedalīties arodbiedrībā un iesaistīties nodarbinātības jautājumu apspriešanā. Arodbiedrības darbībā 2024. gadā ir iesaistījušies 122 darbinieki.

Tiek nodrošinātas telpas arodbiedrības sapulču norisei. 2024. gada 11. novembrī darbinieku kopsapulcē apstiprināts jaunais Darba koplīgums, kas ir saistošs visiem NPVC darbiniekiem, neatkarīgi no tā, vai darbinieks ir arodbiedrības biedrs.

Darbinieku iekļaušana un vienlīdzīgas iespējas – NPVC nodrošina, ka darbinieku atlases, karjeras virzības un atlīdzības noteikšanas procesi ir caurskatāmi, skaidri, un pamatoti, ņemot vērā darbinieku pieredzes, prasmju un kompetenču novērtējumu, tādējādi veicinot NPVC vajadzībām atbilstošu kompetenču dažādību un vienlīdzīgu, taisnīgu, nediskriminējošu attieksmi. NPVC rūpējas par darbinieku psihoemocionālo labsajūtu darba vietā, piemēro vienlīdzīgus nodarbinātības noteikumus un attieksmi visiem darbiniekiem neatkarīgi no dzimuma, izcelsmes, vecuma, reliģiskās, politiskās vai citas pārliecības, mantiskā vai ģimenes stāvokļa, seksuālās orientācijas vai citiem apstākļiem un veic pasākumus iespējamās diskriminācijas novēršanai.

1. Caurspīdīgas atlases procedūras

- NPVC ir izveidota skaidri definētas atlases kritēriju un interviju organizēšanas vadlīnijas, kas balstītas uz objektīviem rādītājiem, piemēram, kvalifikāciju un pieredzi. Procesu regulāri tiek pārskatīti un pilnveidoti pēc nepieciešamības.

Par NPVC	Misija, vīzija, mērķi	Pieejami un kvalitatīvi VAP	Efektivitāte pakalpojumu plānošanā un sniegšanā	Rūpes par pacientu	NPVC personāls	Metodiskā vadība	Izglītība un pētniecība	Finanses	Atbalsta nodrošinājums biznesa mērķu sasniegšanai	Citi pamatdarbības procesa rezultāti
----------	-----------------------	-----------------------------	---	--------------------	----------------	------------------	-------------------------	----------	---	--------------------------------------

- Darba sludinājumus NPVC Personāla vadības daļa veido tādas, lai aicinātu pieteikties dažādus kandidātus no dažādām sabiedrības grupām. NPVC jau ilgstoši nodarbina cilvēkus ar īpašām vajadzībām, kuri veiksmīgi ir iekļauti NPVC kolektīvā un veic nozīmīgu darbu gan NPVC vajadzībām, gan sevis pilnveidošanai.

2. Karjeras virzības iespējas

- NPVC ir pārskatījusi darbinieku snieguma novērtēšanas un attīstības procesu. Ir paredzēta regulāra pārrunu organizēšana tiešajiem vadītājiem un darbiniekiem ar mērķi novērtēt darbinieku profesionālo sniegumu, pieredzējušāko kolēģu atbalstu organizācijā. Ir izstrādāti papildinājumi jauno darbinieku ievadīšanā darbā. Ikvienam NPVC darbiniekam ir iespēja iepazīties ar NPVC Darba kārtības noteikumiem, darbu uzsākot, visi NPVC būtiskākie iekšējie normatīvie akti ir pieejami NPVC iekštīklā.
- Darbiniekiem ir iespējas regulāri sekot līdzi jaunumiem profesionālajā jomā, piedaloties Izglītības centra organizētajos pasākumos – konferencēs, semināros par dažādām tēmām. Mācības notiek gan klātienē, gan hibrīdā režīmā, lai sniegtu iespēju darbiniekiem arī citās struktūrvienībās pievienoties un noklausīties sev interesējošās tēmas. Patreiz Izglītības daļa strādā pie online īsu lekciju veidošanas, kurās būs pieejami padomi un instrukcijas, kā strādāt ar psihiatrijas un narkoloģijas pacientiem.

3. Atlīdzības pārskatāmība un taisnīgums

- 2024.gadā tika veikts Atlīdzības sistēmas audits par NPVC darba samaksas sistēmu un ir sagatavots nepieciešams, lai novērstu iespējamās nevienlīdzības pazīmes;
- 2024.gadā papildināti darbiniekiem pieejamie labumi par kvalitatīvu darba sniegumu;
- Darba samaksas nolikums ir publicēts NPVC iekšlapā un ir pieejams visiem darbiniekiem.

Darbinieku psihoemocionālā labsajūta - NPVC rūpējas par darbinieku psihoemocionālo labsajūtu darba vietā, piemērojot vienlīdzīgus nodarbinātības noteikumus un attieksmi visiem darbiniekiem neatkarīgi no dzimuma, izcelsmes, vecuma, reliģiskās, politiskās vai citas pārliecības, mantiskā vai ģimenes stāvokļa, seksuālās orientācijas vai citiem apstākļiem.

Lai novērtētu darbinieku vispārējo labbūtību un apmierinātību ar darba vietu, tiek organizētas anonīmas darbinieku aptaujas. Aptauju mērķis ir noteikt darbinieku vispārējo apmierinātību (izmērot NPS) un identificēt iespējamās problēmas un NPVC procesu pilnveides iespējas.

Darbinieki var strādāt elastīgi, t.i. darba devējs nodrošina tādas darba apstākļus, kur darbiniekiem ir iespēja strādāt attālināti un uzsākt darba dienu citā laikā, piemēram plkst. 11, ja ir nepieciešamība nokārot personīgas dabas jautājumus.

Darba vietas ir aprīkotas ar nepieciešamo darbam un atkarībā no budžeta iespējām, tiek aprīkotas ar ergonomiskiem darba galdiem un krēsliem. NPVC teritorija ir izveidota kā parks, kur atpūsties var gan darbinieki, gan pacienti. Telpās ir daudz telpaugu, kas veicina komfortu un labsajūtu.

Križu vadība, drošība un darba aizsardzība

Latvijas darba aizsardzības, ugunsdrošības un civilās aizsardzību prasību normatīvais regulējums, t.sk. Darba aizsardzības likums, Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likums, Civilās aizsardzības un

Par NPVC	Misija, vīzija, mērķi	Pieejami un kvalitatīvi VAP	Efektivitāte pakalpojumu plānošanā un sniegšanā	Rūpes par pacientu	NPVC personāls	Metodiskā vadība	Izglītība un pētniecība	Finances	Atbalsta nodrošinājums biznesa mērķu sasniegšanai	Citi pamatdarbības procesa rezultāti
----------	-----------------------	-----------------------------	---	--------------------	----------------	------------------	-------------------------	----------	---	--------------------------------------

katastrofu pārvaldīšanas likums un šiem normatīvajiem aktiem pakārtotie MK noteikumi, ir tieši piemērojami NPVC darbībai un tiek ievēroti NPVC darbības nepārtrauktības un ilgtspējas nodrošināšanai.

2024. gadā NPVC ir piešķirts D kategorijas kritiskās infrastruktūras statuss, tādējādi, NPVC ir saistošas Nacionālā drošības likuma normas, kas paredz, ka NPVC jānodrošina drošības pasākumu un darbības nepārtrauktības plānošana un īstenošana pamatojoties uz MK noteikumiem Nr. 2021. gada 6. jūlija noteikumiem Nr. 508 “Kritiskās infrastruktūras, tajā skaitā Eiropas kritiskās infrastruktūras, apzināšanas, drošības pasākumu un darbības nepārtrauktības plānošanas un īstenošanas kārtība”, kas nosaka kritiskās infrastruktūras apzināšanas, drošības pasākumu un darbības nepārtrauktības plānošanas un īstenošanas kārtību ārkārtas situācijās.

2024. gadā NPVC darbiniekiem ir organizētas apmācības par ugunsdrošību, ergonomiku, darba aizsardzību.

Lai nodrošinātu NPVC darbības nepārtrauktību, ar NPVC rīkojumu noteikti un apstiprināti amati un personāls kritisko funkciju veikšanai, pamatojoties uz MK 2024. gada 22. oktobra noteikumiem Nr.651 “Izņēmumu piemērošanas kārtība pilsoņu iesaukšanai aktīvajā dienestā, iedzīvotājam mobilizācijai, zemessargu mobilizācijai un pakļaušanai paaugstinātas gatavības režīmam” un MK 2021. gada 6. jūlija noteikumiem Nr.508 “Kritiskās infrastruktūras, tajā skaitā Eiropas kritiskās infrastruktūras, apzināšanas, drošības pasākumu un darbības nepārtrauktības plānošanas un īstenošanas kārtība”.

NPVC nepārtraukti veic dažādus pasākumus, lai darbiniekiem nodrošinātu drošu vidi. Papildus tiek veikti dažādi pasākumi vispārējā drošības jomā:

- NPVC ēku un struktūrvienību telpu ieejas durvis ir aprīkotas ar elektroniskās piekļuves sistēmu;
- tiek veikti videonovērošanas un piekļuves kontroles sistēmas papildināšanas un uzlabošanas pasākumi visās NPVC telpās;
- ar mērķi nodrošināt personālam papildus drošības pasākumus saskarsmē ar agresīviem pacientiem, NPVC stacionāra nodaļas, ambulatorā centra telpas aprīkotas ar trauksmes pogām, kas apdraudējuma gadījumā dod iespēju izsaukt apsardzes darbiniekus;
- lai nodrošinātu NPVC personāla un pacientu evakuāciju ārkārtas situācijās NPVC nodaļās tiek ieviesti pacientu un personāla evakuācijas risinājumi, proti, evakuācijas palagi pacientu drošai un operatīvai evakuācijai;
- 2024. gadā darbiniekiem organizēta klīniskā konference “Drošības kultūras ieviešana”;
- Obligātās veselības pārbaudes NPVC darbiniekiem tiek organizētas atbilstoši 2009. gada 10. marta MK noteikumiem Nr. 219 “Obligāto veselības pārbaūžu veikšanas kārtība”. Kontrolē par darbinieku obligāto veselības pārbaūžu derīgumu notiek *Horizon* sistēmā. NPVC ir izdots rīkojums “Obligāto veselības pārbaūžu veikšanas kārtība”, kas nosaka kārtību kādā tiek organizēta darbinieki obligātās veselības pārbaudes.
- katru gadu NPVC tiek nodrošināta ugunsdzēsības aparātu tehniskā pārbaude, apkope un uzpildīšana, iekšējo ugunsdzēsības ūdensvadu krānu pārbaude un tehniskā apkope, ēku bēniņu koka konstrukciju pretuguns apstrāde, elektroinstalācijas izolācijas pretestības mērījumi, zemējuma un zibensaizsardzības sistēmu pārbaudes atbilstoši ugunsdrošības normatīvo aktu prasībām;

Par NPVC	Misija, vīzija, mērķi	Pieejami un kvalitatīvi VAP	Efektivitāte pakalpojumu plānošanā un sniegšanā	Rūpes par pacientu	NPVC personāls	Metodiskā vadība	Izglītība un pētniecība	Finanses	Atbalsta nodrošinājums biznesa mērķu sasniegšanai	Citi pamatdarbības procesa rezultāti
----------	-----------------------	-----------------------------	---	--------------------	----------------	------------------	-------------------------	----------	---	--------------------------------------

- 2024. gadā ir veikti gaisa plūsmas, gaisa temperatūras un gaisa relatīvā mitruma mērījumi R ēkā, gaisa temperatūras, gaisa relatīvā mitruma un CO2 mērījumi Multifunkcionālā ambulatorā centra ēkā, kā arī apgaismojuma mērījumi arhīvā. Pamatojoties uz minēto mērījumu rezultātiem, nolūkā nodrošināt darbiniekiem atbilstošu darba vidi, ir veikti nepieciešamie uzlabojumi, proti, uzstādīts papildus apgaismojums, kā arī papildus gaisa kondicionieri.

NPVC mērķis ir savā darbībā nepieļaut darbinieku drošības pārkāpumus un veselības apdraudējumu. NPVC savā darbībā ievēro gan ārējos, gan iekšējos normatīvajos aktos noteiktās prasības, kas nosaka darba aizsardzības, obligāto veselības pārbaūžu veikšanas, rīcības pēc nelaimes gadījuma darba vietā, darba vides faktoru izvērtējumu prasības, kā arī Katastrofu medicīnas plānu, kas nosaka NPVC rīcību ārkārtas situācijās.

NPVC ir izdots rīkojums “Obligāto veselības pārbaūžu veikšanas kārtība”, kas nosaka kārtību kādā tiek organizēta darbinieki obligātās veselības pārbaudes. Pamatojoties uz darba vides riska faktoru novērtējuma rezultātiem tiek izstrādāts Darba aizsardzības pasākumu plāns. Ir izstrādātas un regulāri tiek aktualizētas Darba drošības instruktažas atbilstoši amatam un veicamajiem darba pienākumiem.

NPVC nodrošina darbiniekiem un darbuņēmējiem drošu, veselībai nekaitīgu darba vidi. NPVC nodrošina, ka darbiniekiem ir piemērotas darba vietas, atbilstoši tehniskie resursi, individuālie aizsardzības līdzekļi. NPVC ir sociāli atbildīgs darba devējs, kas atbalsta un veido drošu darba vidi un iesaista darbiniekus drošas darba vides veidošanā un pilnveidošanā. Tiek veikta nepārtraukta darba vides iekšējā uzraudzība un kontrole. NPVC organizē regulāras darbinieku apmācības.

Lai samazinātu riskus, kas saistīti ar darbinieku drošību un veselību, regulāri tiek aktualizēti iekšējie normatīvie akti, tiek veikta negadījumu izmeklēšana, analizējot to cēloņus un izstrādājot ieteikumus to novēršanai vai mazināšanai, kā arī nodrošināta to uzskaitē, tiek organizētas darbinieku apmācības ugunsdrošības, darba aizsardzības un ergonomikas jautājumos.

4. Ietekme uz vidi

Racionāla dabas resursu izmantošana

Šī mērķa sasniegšanai, NPVC aicina savus darbiniekus, klientus, pacientus un pastāvīgos sadarbības partnerus strādājot rūpēties par energoefektivitāti:

- Pārdomāti izmantot materiālus;
- Izvēlēties un lietot iespējami energoefektīvākus darbarīkus un aprīkojumu;
- Izslēgt aprīkojumu pēc tā lietošanas;
- Pēc iespējas strādāt dabiskā apgaismojumā;
- Izslēgt apgaismojumu, ja tas nav nepieciešams;
- Aizvērt durvis un logus (apkures sezonā/ pie ieslēgtiem kondicionieriem);
- Neļaut automašīnām nevajadzīgi darboties tukšgaitā;
- Taupīt ūdeni;
- Pēc iespējas taupīt visus enerģijas veidus.

Saskaņā ar Energopārvaldības likuma (turpmāk - Likums) prasībām, NPVC atbilst gan lielā uzņēmuma, gan lielā elektroenerģijas patērētāja statusam. NPVC vairāk par 90% no kopējā enerģijas patēriņa veido enerģijas patēriņš ēkās. Likuma prasības var izpildīt divējādi - reizi četros

Par NPVC	Misija, vīzija, mērķi	Pieejamība un kvalitatīvi VAP	Efektivitāte pakalpojumu plānošanā un sniegšanā	Rūpes par pacientu	NPVC personāls	Metodiskā vadība	Izglītība un pētniecība	Finanses	Atbalsta nodrošinājums biznesa mērķu sasniegšanai	Citi pamatdarbības procesa rezultāti
----------	-----------------------	-------------------------------	---	--------------------	----------------	------------------	-------------------------	----------	---	--------------------------------------

gados veicot uzņēmuma energoauditu vai ieviešot energopārvaldības sistēmu. Lai nodrošinātu likuma izpildi NPVC ir veikts energoaudits, kas ir spēkā līdz 28.02.2029.

NPVC veicina energoefektīvu risinājumu īstenošanu slimnīcas infrastruktūras attīstības projektos, lai varētu samazināt energoresursu patēriņu ēkās.

Lai nodrošinātu negatīvas ietekmes uz vidi mazināšanu, NPVC publiskajos iepirkumos ievēro zaļā iepirkuma principus, iekļaujot zaļā iepirkuma prasības piedāvājuma izvērtēšanas kritērijos un iepirkuma līguma izpildes noteikumos dažādiem preču, pakalpojumu un būvdarbu iepirkumiem (piemēram, biroja papīra, drukas iekārtas, datortehnikas tīrīšanas līdzekļu, iekštelpu apgaismojuma materiālu piegāžu iepirkumiem, kā arī ēdināšanas pakalpojuma un būvdarbu iepirkumiem). 2024. gadā ne ar vienu no piegādātājiem līgums nav laužts piegādātāja negatīvās ietekmes uz vidi vai sabiedrības dēļ.

Tāpat NPVC izmanto videi draudzīgu transportlīdzekļus (elektroauto) NPVC saimniecisko procesu nodrošināšanai, ikdienas darbā aizstājot fosilo degvielas patēriņu ar elektroenerģiju.

NPVC tiek nodrošināta sadzīves atkritumu un medicīnisko atkritumu šķirošana.

5. Sociālie aspekti

Atbildība pret pacientiem un viņu tuviniekiem

NPVC mērķis ir nodrošināt pacientiem un viņu tuviniekiem:

- Ētisku, cieņpilnu un atbildīgu attieksmi pret pacientiem, to vajadzībām, tuviniekiem;
- Fiziski un emocionāli drošu vidi, saņemot veselības aprūpes pakalpojumus;
- Pacienta un tā datu privātumu;
- Pacientu un to tuvinieku viedokļa izzināšanu par sniegtajiem veselības aprūpes pakalpojumiem;
- Atvērtību jauninājumiem un mūsdienu tehnoloģijām, kas uzlabo ārstēšanas kvalitāti un pacientu pieredzi.

Šī mērķa sasniegšanai, NPVC tiek īstenota virkne ārstniecības un aprūpes procesu, kas nodrošina ārstniecības un aprūpes veikšanu saskaņā ar ārējiem, iekšējiem normatīvajiem aktiem, NPVC Ētikas kodeksu u.c. saistošiem normatīvajiem aktiem.

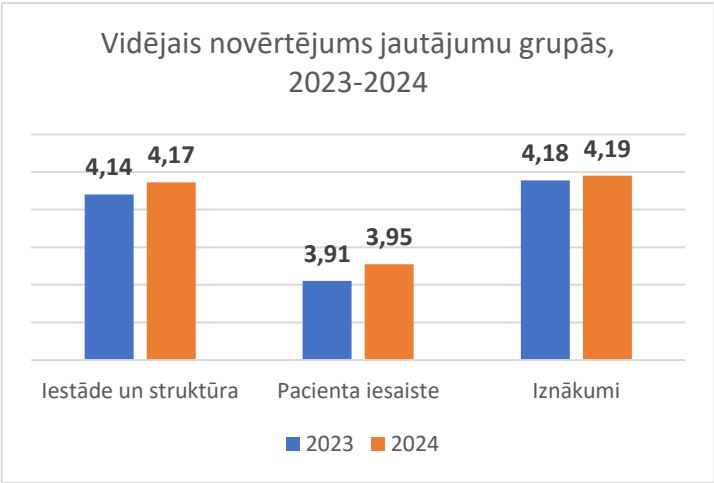
NPVC ir apņēmis nodrošināt kvalitatīvu aprūpi, un pacientu pieredzes mērījumi ir neatņemama šīs apņemšanās sastāvdaļa. 2019. gadā uzsākta sistemātiska pacientu viedokļu apkopošana, izmantojot Norvēģijas pētnieku izstrādātu anketu “The Psychiatric Inpatient Patient Experience Questionnaire (PIPEQ-OS)”, kas pielāgota Latvijas apstākļiem. Lai veicinātu salīdzināmību un kopīgu izpratni par pacientu pieredzi valsts līmenī, 2023. gada otrajā pusē, sadarbojoties ar SPKC, NPVC ieviestu pacientu aptaujas rīku pārņēma arī citas psihiskās veselības aprūpes iestādes. Tas ļauj izveidot vienotu pacientu novērtēšanas sistēmu, efektīvāk salīdzināt un novērtēt datus.

Pacientu aptaujas mērķis ir gūt ieskatu pacientu apmierinātībā par sniegtajiem veselības aprūpes pakalpojumiem, sniedzot NPVC vadībai vērtīgu informāciju pakalpojumu kvalitātes novērtēšanai atbilstoši pacienta subjektīvajām prasībām. Anketa, kas pielāgota ārstniecības vides specifikai un pacientu profilam, ietver 21 jautājumu, kas sagrupēti trīs galvenajās kategorijās: iestāde un struktūra, pacienta iesaiste un iznākumi/vērtība pacientam, kā arī dota iespēja pacientiem sniegt atsauksmes un ierosinājumus pakalpojumu pilnveidei brīvā formā.

Aptaujas dati tiek regulāri apkopoti un analizēti kopā ar sūdzību vadības sistēmas rezultātiem. Balstoties uz iegūto informāciju, tiek izvirzīti priekšlikumi uzlabojumiem un prezentēti NPVC valdei, kas pieņem lēmumus par resursu piešķiršanu konkrētu uzlabojumu ieviešanai. Pacientu vērtējumi un komentāri ir pieejami arī struktūrvienībām atgriezeniskās saites nodrošināšanai.

Pamatojoties uz aptaujas rezultātiem veikti vairāki uzlabojumi – renovēti sanitārie mezgli nodaļās un atpūtas zonas ārpus telpām, rasti risinājumi privātuma aspektu uzlabošanai (lūgšanu telpas izveide), organizēti dažādi semināri personālam par komunikācijas prasmju pilnveidošanu, lai veicinātu pacietu iesaisti aprūpes procesā u.c.

Attēls Nr.4.1.
Vidējai novērtējums jautājumu grupās
2023-2024

2024. gadā pacientu pieredzes mērījumos piedalījās 13% (n=872) NPVC stacionāra pacientu no 11 stacionāra nodaļām. Kopumā, salīdzinājumā ar 2023. gadu, ir vērojama pozitīva dinamika visās jautājumu grupās.

2024. gadā tika apstrādāti stacionāru pacientu 95 ierosinājumi veselības aprūpes pakalpojumu pilnveidei, tai skaitā:

- **30% no visiem ierosinājumiem bija atsauksmes** (pamatā pozitīvais novērtējums, visvairāk – par 20.nodaļu) par saņemto pakalpojumu un palīdzību stacionārā vai dienas stacionārā.
- **18% ierosinājumu saņemti kategorijā “Vide”** (uzlabojumi dušas telpās, soliņi/galdi/nojumes ārpusē, sporta zāle, atpūtas telpas pieejamība).
- **16% ierosinājumu saņemti kategorijā “Ēdināšana”** (garšvielu trūkums, vienveidīgs ēdiens, labāks veģetārais piedāvājums, u.c.);
- **9% ierosinājumu saņemti kategorijā “Organizācija”** (trūkst savlaicīgas informācijas par plānotajām aktivitātēm, procedūrām un izmeklējumiem, informācija par dienaskārtību, kas sagaidāms stacionārā).

Nemot vērā aptaujās saņemtos pacientu ierosinājumus, NPVC nepārtraukti pilnveido un pārskata esošos procesus t.sk. izstrādājot, aktualizējot procedūras, metodikas, algoritmus, veidlapas, uzlabojot s darba organizāciju, organizējot apmācības darbiniekiem, kā arī pilnveidojot infrastruktūru atbilstoši pacientu vajadzībām.

Par NPVC	Misija, vīzija, mērķi	Pieejamība un kvalitatīvi VAP	Efektivitāte pakalpojumu plānošanā un sniegšanā	Rūpes par pacientu	NPVC personāls	Metodiskā vadība	Izglītība un pētniecība	Finanses	Atbalsta nodrošinājums biznesa mērķu sasniegšanai	Citi pamatdarbības procesa rezultāti
----------	-----------------------	-------------------------------	---	--------------------	----------------	------------------	-------------------------	----------	---	--------------------------------------

Par sociālo ilgtspēju, t.sk. sabiedrības izglītošanu

Kopš 2024. gada 1. februāra pieaugot sabiedrības interesei par psihisko veselību, ieviests psihiatriskās konsultācijas dežūrtālrunis, kas paredzēts iedzīvotājiem un arī valsts iestāžu darbiniekiem, tai skaitā ārstniecības iestādēm, kas ikdienas darbā saskaras ar cilvēkiem ar psihiskās veselības traucējumiem, lai saņemtu profesionālu informāciju, kas palīdzētu pieņemt lēmumu, kā rīkoties ar psihiskiem izaicinājumiem saistītās situācijās.

2024. gada 30. maijā notika tikšanās ar ASV vēstniecību Latvijā un ASV Narkotisko vielu apkarošanas administrāciju. Tika noorganizēta ASV Narkotisko vielu apkarošanas administrācijas lekcija profesionāļiem saistībā ar pieaugošo statistiku par jauno sintētisko narkotisko vielu izplatību mūsu reģionā.

Pacientu ērtībām ir ieviests vienotais zvanu centra tālruna numurs, uz kuru atbild vairāki klientu apkalpošanas speciālisti, un tas nodrošina pacientiem iespēju ātrāk sazināties ar NPVC, lai pierakstītos pie ārsta vai speciālista.

2024. gada 4. jūlijā notika NPVC renovēto vēsturisko 3. un 4. korpusu Tvaika ielā 2 atklāšana. Pārbūvētajā 4. korpusa ēkā realizēta atkarības pacientu ārstēšana, tai skaitā ilgtermiņa farmakoterapijas programma ar metadonu un Minesotas motivācijas programma. Tāpat izveidots pacientu informācijas centrs – tas ir atbalsta, saziņas un apmācību centrs pacientiem un viņu tuviniekiem resocializācijas vajadzībām, kas ietver sociālās, psiholoģiskās, izglītības, komunikācijas un nodarbinātības vajadzības, ar iespējām veidot pacientu darbu izstādes, plānojot nelielu bibliotēku un lasītavu pacientiem.

2024. gada 20. augustā, lai efektīvāk uzraudzītu personas, kurām ar tiesas lēmumu piemērots medicīniska rakstura piespiedu līdzeklis (MRPL), kā arī sniegtu šiem cilvēkiem atbalstu sociālu problēmu risināšanai, NPVC ir parakstīts sadarbības līgums ar VM, lai īstenotu starpinstitutionāla sadarbības modeļa psihiskās veselības aprūpes jomā aprobēšanu projekta Nr. 4.1.1.r.0/1/22/I/VM/00 “Ieteikumu izstrāde integrētas veselības aprūpes attīstībai”. Projekta mērķis ir izveidot pilnvērtīgu programmu, lai cilvēks, kuram piemērota piespiedu ārstēšanās, šādā situācijā vairs neatgrieztos. Pilotprojekta aprobācijā tiks iesaistīti apmēram 40 NPVC stacionārie pacienti gadā.

2024. gada 20. septembrī Latvijas Nacionālajā teātrī, iestādes draugiem un darbiniekiem klātesot, tika godināti un apbalvoti bijušie kolēģi, kuri ir ieguldījuši savu mūžu psihiatrijas un narkoloģijas jomas attīstībā un NPVC darbā.

6. Interesešu konflikta un korupcijas novēršanas pasākumi

NPVC iestājas par godprātīgu darbības vidi un darbību īstenošanu normatīvo aktu un labas prakses ietvaros, ētikas principu ievērošanu ikvienā situācijā.

Korupcijas un interesešu konflikta novēršanas galvenais mērķis ir nepieļaut koruptīvas darbības un interesešu konflikta situācijas, kā arī nodrošināt korupcijas un interesešu konflikta novēršanu atbilstoši ārējos normatīvajos aktos, NPVC iekšējos normatīvajos aktos un citos dokumentos paredzētajām

Par NPVC	Misija, vīzija, mērķi	Pieejami un kvalitatīvi VAP	Efektivitāte pakalpojumu plānošanā un sniegšanā	Rīpes par pacientu	NPVC personāls	Metodiskā vadība	Izglītība un pētniecība	Finances	Atbalsta nodrošinājums biznesa mērķu sasniegšanai	Citi pamatdarbības procesa rezultāti
----------	-----------------------	-----------------------------	---	--------------------	----------------	------------------	-------------------------	----------	---	--------------------------------------

prasībām, tādējādi aizsargājot NPVC reputāciju un resursus, kā arī, veicinot sabiedrības uzticību NPVC sniegtajiem pakalpojumiem

NPVC 24.10.2024. pievienojās biedrības “Sabiedrība par atklātību – Delna” un Latvijas Korporatīvās sociālās atbildības platformas (CSR Latvia) iniciatīvai “Nulles tolerance pret korupciju”, tādējādi publiski apņēmoties turpināt ieviest un veicināt atklātības principus, kā arī īstenot pretkorupcijas politikas un procedūras, tai skaitā nodrošināt nepieciešamās informācijas publiskošanu NPVC iekšējā un visā uzņēmējdarbības vidē kopumā. NPVC ir izmantojis biedrības “Sabiedrība par atklātību – Delna” publiskajā tīmekļvietnē pieejamo Uzņēmuma godprātības novērtēšanas rīku, kas izstrādāts, lai apzinātu uzņēmuma stāvokli attiecībā uz pretkorupcijas jautājumiem un ļautu saprast, kas uzņēmumā jau ir ieviests, kā arī vēl nepieciešamās procedūras un dokumentus. NPVC īstenoti Pretkorupcijas pasākumu plānā 2023.-2026.gadam paredzētie pasākumi.

NPVC ieviesta un tiek nodrošināta Iekšējās kontroles sistēma korupcijas un interešu konflikta riska (turpmāk - korupcijas riski) mazināšanai, tostarp ievērojot Ministru kabineta 2017. gada 17. oktobra noteikumus Nr. 630 “Noteikumi par iekšējās kontroles sistēmas pamatprasībām korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai publiskas personas institūcijā”. Prasības un pasākumi interešu konflikta un korupcijas novēršanā noteiktas, piemēram, šādos NPVC iekšējos normatīvajos aktos un dokumentos:

- Ētikas kodeksā, kura mērķis ir noteikt NPVC nodarbināto ētikas pamatprincipus un uzvedības standartus, kuru ievērošanai jāsekmē NPVC darba kultūra un jāvairo sabiedrības uzticība NPVC un veselības aprūpes nozarei kopumā. Ētikas kodeksā, kas ir pieejams NPVC darbiniekiem un ieinteresētajām pusēm, noteiktas korupcijas, interešu konflikta, riska situācijas;

- Pretkorupcijas pasākumu plānā 2023.-2026. gadam, kas paredz būtiskākos korupcijas riskus, to mazinošos pasākumus, un to ieviešanas termiņus, kā arī atbildīgos;

- Ziedošanas (dāvināšanas) pieņemšanas un izlietošanas kārtībā, kas nosaka vienotas vispārējās prasības, kādā NPVC pieņem vai veic ziedojumu (dāvinājumu).

NPVC ieviesti dažādi iekšējie ziņošanas par iespējamajiem Ētikas kodeksa un citu iekšējo normatīvo aktu pārkāpumiem mehānismi, kā arī ieviests mehānisms trauksmes cēlēju ziņojumu iesniegšanai un izskatīšanai. Ja persona vēlas iesniegt trauksmes cēlēja ziņojumu atbilstoši Trauksmes celšanas likumam, persona aizpilda Valsts kancelejas izstrādāto veidlapu, kas pieejama tīmekļvietnē www.trauksmescelejs.lv.

NPVC 2024. gadā nav konstatēti ziņošanas gadījumi par Trauksmes celšanas procedūrā noteiktajiem iespējamajiem pārkāpumiem.

Pārskata gadā no datu subjektiem netika saņemti ziņojumi par privātuma pārkāpumiem.

Darba aizsardzības jomā augstākajai vadībai ārpus kārtas un nekavējoties tiek ziņots, ja noticis nelaimes gadījums darbā ar smagām sekām. 2024. gadā tika ziņots par vienu šādu gadījumu.

Datu drošība un aizsardzība

NPVC apstiprināti šādi iekšējie normatīvie akti datu drošības un aizsardzības jomā:

- Personas datu aizsardzības noteikumi, kas nosaka personas datu apstrādes aizsardzības obligātās organizatoriskās un tehniskās prasības, lai nodrošinātu drošu un normatīvajos aktos noteiktajām prasībām atbilstošu personas datu apstrādes aizsardzības sistēmu, kā arī, lai nodrošinātu vienādu un sistemātisku pieeju personas datu apstrādes jautājumu risināšanai;

Par NPVC	Misija, vīzija, mērķi	Pieejami un kvalitatīvi VAP	Efektivitāte pakalpojumu plānošanā un sniegšanā	Rūpes par pacientu	NPVC personāls	Metodiskā vadība	Izglītība un pētniecība	Finances	Atbalsta nodrošinājums biznesa mērķu sasniegšanai	Citi pamatdarbības procesa rezultāti
----------	-----------------------	-----------------------------	---	--------------------	----------------	------------------	-------------------------	----------	---	--------------------------------------

- Privātuma politika, kas paredz informācijas apjomu, kādā sniedzama fiziskai personai – datu subjektam informācija par personas datu apstrādes nolūku, tiesisko pamatu, apstrādes apjomu, aizsardzību un apstrādes termiņu datu iegūšanas laikā un apstrādājot datu subjekta personas datus;
- Kārtība, kādā NPVC veic videonovērošanas un videonovērošanā iegūto datu apstrādi, kas nosaka kārtību, kādā veicama NPVC pārvaldītās teritorijas, ēku un telpu, un tajā esošo personu videonovērošana, izmantojot tehniskos līdzekļus, kā arī videonovērošanas rezultātā iegūto datu apstrādes kārtību;
- Paziņojums par fiziskas personas datu apstrādi videonovērošanā, kas informē personas, kuras nolūst videonovērošanas zonā par personas datu apstrādes nolūku, tiesisko pamatu, personas datu glabāšanas termiņu.

NPVC nodrošina datu drošības pasākumus atbilstoši NPVC apstiprinātajiem iekšējiem normatīvajiem aktiem. Datu apstrādes procesus NPVC uzrauga Datu aizsardzības speciālists un Informācijas sistēmas drošības pārvaldnieks.

NPVC darbiniekiem 2024. gadā ir organizētas mācības par pacientu datu drošību:

- 2024.gada 17.aprīlī NPVC notika klīniskā konference “Personu informēšana par pacienta slimības stāvokli: klīniskā un drošības perspektīva”;
- 2024.gada 04. decembrī notika Informācijas sistēmas drošības pārvaldnieka vadīta klīniskā konference "Savu un pacientu personas datu aizsardzība elektroniskajā vidē un sociālajos tīklos".

Iepriekšminētās konferences NPVC darbiniekiem bija iespēja apmeklēt gan klātienē, gan attālināti tiešsaistē. NPVC iekšlapā ir pieejams konferenču ieraksts, tādējādi, nodrošinot iespēju tās noklausīties visiem darbiniekiem.

7. Risku pārvaldība

2024. gada NPVC Kvalitātes vadības daļā izveidots jauns amats - Kvalitātes un riska vadības sistēmu vadītājs, kura amata mērķis - koordinēt NPVC risku vadības procesu, tai skaitā risku identificēšanu, risku analīzi un izvērtēšanu, risku uzraudzību, piedalīties integrētās kvalitātes vadības sistēmas, ieviešanā, uzturēšanā un pilnveidošanā. Pārskata gadā uzsākts pārskatīt un aktualizēt NPVC Risku pārvaldības politiku, kas nosaka NPVC risku pārvaldības mērķus, principus, sistēmas komponentes, posmus, risku veidus, kā arī NPVC risku pārvaldības procesā iesaistīto dalībnieku pienākumus un atbildību.

NPVC iekšējās kontroles ir integrētas NPVC procesos un ikdienas darbībās. NPVC iekšējās kontroles sistēma ir dokumentēta NPVC iekšējos normatīvajos dokumentos, kas paredz skaidru pienākumu un atbildības sadalījumu, tādējādi vienlaikus veicinot vienotu pieeju un metožu izmantošanu procesu īstenošanā, kā arī izpratnes un zināšanu pēctecības veidošanos.

Valdes priekšsēdētāja

Sandra Pūce

Valdes locekle

Ligita Austrupe

Valdes locekle

Anda Krauze